

Belvárosi Harangszó

A SARKAD-BELVÁROSI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG IDŐSZAKOSAN MEGJELENŐ LAPJA

IX. évfolyam 2. szám

2021. április

Kedves Olvasó!

Harcolni, küzdeni, soha fel nem adni. Az emberi élet velejárója. Ám van olyan pillanat, amikor az ember már nem akar harcolni, amikor feladja a küzdelmet, amikor már nem bírja tovább. Nem mindenkinél ugyanott, és ugyanakkor szakad el a cérna, de az embernek van tűréshatára, amelyen túl, már nem tudja megvívni a csatáit, már nem képes felülemelkedni a hullámokon, amelyek becsapnak élete kicsiny csónakjába.

Kemény harcot vív ma a világ egy olyan ellenséggel szemben, amely nem látható, és alattomosan pusztít el emberi életeteket, csonkít meg családokat, okoz maradandó károsodást emberi szervezetekben. Bár még mindig vannak olyanok, akik tagadják létezését, vagy a súlyos probléma meglétét, de az áldozatok, a lélegeztető gépen lévőek száma a bizonyíték. A világ harcol, az ember küzd, sok esetben saját létének a fenntartásáért. Küzd mindazért, amit megszerzett, amit magáénak tudhat, amit nem akar a kezei közül kiengedni.

Ám most arra hívlak kedves olvasó, hogy gondolkodjunk együtt. Tekintsünk túl a látottakon, a nap mint nap felénk zúduló szörnyű valóságon. Nézzük meg, mi van azon a harcon túl, melyet a hétköznapokban mindnyájunknak meg kell vívnia.

Nem csak mi harcolunk. Nem csak mi küzdünk. *Isten is harcol értünk.* Nekünk is azt kell tennünk, amit az Isten népének, amikor előtte a Vörös-tenger, mögötte pedig az ellenség állt. Azok a katonák, akik kezéből épp csak megszabadultak. Ott, a kétségbeesés partján, amikor minden veszni látszott, amikor már nem láttak kiutat, akkor Mózes azt mondta ezeknek az embereknek: *Az Úr harcol értetek, ti pedig maradjatok veszteg.*

Ma, a sok hiábavalónak tűnő erőlködés, küzdelem után nem úgy kellene-e cselekednünk, amint Mózes tanácsolja? Nem kellene végre engednünk annak, hogy az Isten harcoljon értünk?

Hogyan zajlik ez a harc az Isten részéről? Úgy, ahogyan a Nagyhét eseményeiben látjuk. Úgy, hogy Krisztus értünk áldozza életét. Úgy, hogy felveszi vállára a keresztet: a mi terheinket, a mi nyomorúságunkat. Cipel az ember bűnét, gonoszságát, a félelmeinket, az erőtlenségünket, a

haragunkat, az ártó indulatainkat, az önzésünket, az irigységünket, az erőszakosságunkat... Ez a váll viszi a betegeket, az értük küzdőket, az orvosokat és ápolókat és az értük imádkozókat. A jókat és gonoszokat egyaránt. Krisztusnak ugyanis nem test és vér ellen van hadakozása. Valójában nekünk sem. A betegség külső jel. Győzni nem ott kell, hanem önmagunkban. Isten nem pusztán a testünkért küzd, hanem a lelkünkért. Teljes valónkért indult a Golgotára. Értünk vállalta a megaláztatást, az ostorcsapásokat, a szegeket, a fájdalmat, az elhagyatottságot. Megmutatta, hogy Isten harcol értünk: a mi teljes életünkért, egész valónkért.

Jézus tudja, mi a szenvedés. Tudja, mennyire nehéz annak, aki minden levegővételért küzd, aki harcol az életéért, aki szabadulni akar, aki a természetes levegővételre vágyik. Mindannyiunkat megért, és szeret, ezért nem reménytelen a mi küzdelmünk sem, akár otthon, akár a munkahelyen vagy épp a kórházi ágyon vívjuk azt. Isten harcol értünk. Isten harca nem hiábavaló. Ő már győzött. A legnagyobb csata eldőlt a kereszten. Az élet győzelme ragyogott fel az első húsvétkor: Jézus feltámadt a halottak közül. Mi sem adhatjuk fel a harcot, még akkor sem, ha szinte csak veszteséget, fájdalmat, halált látunk magunk körül.

Jézus a pokolra is leszállt értünk, a halált is vállalta, hogy megmutassa: Felette még a halálnak sincs hatalma. Sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelmek, sem semmiféle más teremtmény nem választhat el minket az Ő isteni szeretetétől. A harc tehát nem csak az, hogy megküzdünk egy feladattal, vagy egy betegséggel. A legnagyobb küzdelem mindig bennünk van, és ha itt győzünk, akkor minden a mienk. Nem győzhet más.

A hit küzdelem. Nemes harc, de nem csak nekünk kell küzdeni, legtöbbször küszködni, hanem megláthatjuk, hogy az Isten harcol értünk. A választott nép sem esett csapdába, hanem megnyílt előttük a tenger és megmenekültek. Nem a maguk ereje vagy bölcsességük, hanem a hit ereje által szabadultak meg. Nem adták fel a reményt. Mi sem tehetjük, hogy feladjuk. Hiszünk! Remélünk! Folytatjuk a küzdelmet, hiszen az Isten az, aki értünk harcol.

Koncz Zsolt lelképásztor

EGYÜTT AZ IGE KÖRÜL!

„A hét első napján pedig kora hajnalban elmentek a sírhoz, és magukkal vitték az elkészített illatszereket. A követ a sírbolt elől elhengerítve találták, és amikor bementek, nem találták az Úr Jézus testét. Amikor emiatt tanácstalanul álltak, íme, két férfi lépett melléjük fénylő ruhában. Az asszonyok megrémültek, és a földre szegezték tekintetüket, de azok így szóltak hozzájuk: *Miért keresitek a boltak között az élő? Nincsen itt, hanem feltámadt. Emlékezzetek vissza: megmondta nektek még Galileában, hogy az Emberfiának bűnös emberek kezébe kell adatnia és megfeszíttetnie, de a harmadik napon fel kell támadnia. Ekkor visszaemlékeztek szavaira, és visszatérve a sírtól, híriül adták mindezt a tizenegynek és a többieknek.*” (Lukács evangéliuma 24,1–9)

„Aznap, amikor beesteledt, a hét első napján, ott, ahol összegyűltek a tanítványok, bár a zsidóktól való félelem miatt az ajtók zárva voltak, eljött Jézus, megállt középen, és így szólt hozzájuk: *Békesség nektek! És miután ezt mondta, megmutatta nekik a kezét és az oldalát. A tanítványok megörültek, hogy látják az Urat.*” (János evangéliuma 20, 19–20)

Kedves Testvéreim!

Félelem, tanácstalanság, rémület, értetlenség - jellemezte az első húsvét kezdő pillanatait. A sír üres, a kő elhengerítve, és az asszonyok nem értik, mi történt. Sok minden átfuthatott agyukon, ám nem tudhatták az igazságot, mert ezekben a napokban elfelejtettek mindent, amit Jézus magáról mondott még halála előtt. Csak álltak az üres sírboltban kétségekkel és értetlenül. Majd jött a rémület, hiszen két férfi jelent meg a semmiből, és elmondta nekik a feltámadás evangéliumát, amely egy furcsa kérdéssel kezdődött: *Miért keresitek a boltak között az élő?* Ezzel emlékezteti az asszonyokat a két megjelenő férfi arra, amit annak idején Jézus mondott nekik, hogy mi fog vele történni. Az asszonyok pedig a történetek hatása alatt szaladnak vissza a tanítványokhoz, hogy elmondják a jó hírt: *Jézus él.*

Testvéreim! Félelmek, tanácstalanság és értetlenség között éljük mindennapjainkat mi is, de más miatt. Nem tudjuk, mi lesz velünk, országunkkal, népünkkel, a világgal és bár próbáljuk megtalálni a pozitívumokat, mégis sokszor, amikor önmagunkban vagyunk, akkor a félelmek és a kétségek uralják az életünket, a gondolatainkat. S lám, ilyen volt az első húsvét napja is, igaz elsősorban a tanítványoké. Tele voltak kérdéssel, tele voltak ürességgel, mert ahol ott kellett volna lennie Jézusnak, nem volt ott.

Mi is ezt érezhetjük ma: minden üressé és hiábavalóvá vált. Annyi minden van, amit az elmúlt időkben megszereztünk, s pillanatok alatt bizonytalanná vált fontosságuk, mert az egészség ma mindennél előbbre való. Az, hogy túléljük a ránk váró időszakot, hogy a járvány után is legyen jövőnk, tudjunk mindent újrakezdeni. Rádöbentünk, hogy az egyedüli, igazi érték: maga az élet.

Az asszonyok futottak a hírrel, de a tanítványok nem hitték, hogy igaz lehet, amit mondanak. Ők is elfelejtettek Jézus szavairól, és csak a bánatukig láttak. A félelem és a tanácstalanság megbénította őket. Ezek az érzések ilyenek. Ma is könnyen a fogságukba kerülünk, és akkor mi sem tudunk továbbmenni, nincs erőnk küzdeni, meglankadunk és belefáradunk a mindennapok őrlődésébe. Sokan érzik ezt ezekben az időkben, és sokan küzdenek saját félelmeikkel, csüggedésükkel, melyek tehetetlenné és gyöngévé teszik őket. Ma épp nem ennek van az ideje. Ma erős, bátor emberekre van szükség, akik szembe mernek szállni a láthatatlan ellenséggel, amely bezár minket, és lelkileg mélypontra juttat.

Az asszonyok kötelességtudata és a férfiak tehetetlen várakozása jellemzi ezt a történetet. Két egészen más hozzáállás saját fájdalmukhoz és félelmeikhez. Ám egyik sem elegendő önmagában. Az asszonyok ugyan eljutnak az üres sírig, de az ő bizonyágtételük mégsem talál visszhangra. Csak Péterben mozdul meg valami, mert ő elmegy az üres sírhoz, de a többiek csak fecsegésnek tartják az asszonyok szavait.

Nem tudom testvéreim, hogy mindaz, amit itt olvastok Jézus feltámadásával kapcsolatban, mennyire fog visszhangra találni bennetek. Hiszen még csak a szemetek csillogását, vagy fásultságát sem láthatom, és ti sem láttok úgy, ahogyan korábban, egy szokásos vasárnapon. Minden kor igehirdetőjének szembe kell néznie azzal, hogy bizonyágtétele önmagában nem működik úgy, mint valami varázsige. Máshonnan jön az erő, amely pecsétet ad mindarra, amit mondunk.

Jézus a feltámadás napjának estéjén megjelenik a tanítványoknak. „Aznap, amikor beesteledt, a hét első napján, ott, ahol összegyűltek a tanítványok, bár a zsidóktól való félelem miatt az ajtók zárva voltak, eljött Jézus, megállt középen, és így szólt hozzájuk: *Békesség nektek!*”

Ma ez a félmondat, hogy *az ajtók a félelem miatt zárva voltak*, sokkal nagyobb üzenettel bír, mint korábban. Ma is sok ajtó zárva van. Zárva vannak a templomok ajtajai, zárva vannak az oktatási és nevelési intézmények, üzletek. Ám nem a rendeleti

szabályozás, hanem maga a félelem az a legerősebb zár, mellyel bezárjuk önmagunkat.

Az az evangélium ma a számunkra, hogy bár sok ajtó zárva van, de Jézus megáll otthonainkban, és megjelenik félelmeink közepette. Zárva lehetnek az ajtók, de Őt ez nem akadályozhatja meg abban, hogy ezen a húsvéton is velünk ünnepeljen. Őt nem lehet keretekbe, templomokba vagy más emberi elgondolásba bezárni. Ott, és annak jelenik meg, akinek Ő akarja.

Egyetlen dolog szükséges tehát ahhoz, hogy az igehirdetés célt érjen: maga Jézus, hogy jelenlétével megpecsételje az ige szavát, magyarázatát. Ennek különös, és látható jele az úrvacsora, amelyet ezen a húsvéton is az otthonainkban vehetünk magunkhoz, ha szeretnénk, ha ebben a különös formájában békességre lelünk. Az ajtók zárva vannak, de legyen nyitva a szívünk, a lelkünk. Csak így tudjuk befogadni azt, aki ma is meg akar jelenni az életünkben, akinek nincs olyan akadály, hogy ne tudna velünk lenni.

Jézus megállt középen és így szólt a tanítványokhoz: *Békesség nektek!* Két rövid szó, de mekkora vigasztalás, mennyi erő van bennük. Azt kívánom testvéreim, hogy ezen a húsvéton is legyen ott ez a köszöntés a szívünkben, lelkünkben, és így éljünk meg minden pillanatot.

Békesség nektek! Mindannyiunknak erre van szüksége. Békességre, amely felülemel a hétköznapi bizonytalanságán, a hírek rémisztő erején, a csüggesztő jövőképen. S ez a békesség megmutatja azt a világot, ahol nem kell a holtak között keresni az élő, ahol az élet nem vész el, ahol a reménység győztes, ahol a hit valóságos, ahol megtaláljuk azt, amit mindig is kerestünk. Ahol nem az üres sírt látjuk, hanem az elhengerített követ, amellyel megnyílt az ég az ember számára, amely által lehetőséget kaptunk arra, hogy az életünk megmaradjon.

Jézus megáll a középen, az életünk közepén és azt mondja: *Békesség nektek! Ne nyugtalankodj, mindennek eljön az ideje. Légy türelmes. Én itt vagyok, segítetek. Ő öleli és vigasztalja meg a magányosokat, gyöngéket, beteget, gyászolókat. Hiszünk Jézus Krisztusban, aki megváltott minket, aki feltámadott, aki él és uralkodik örökké. Ő általa vagyunk együtt és egyek. Bár az ajtók zárva vannak, de számára nincs akadály, és hisszük, hogy ő megnyitja majd azokat az ajtókat, melyeket most még zárva kell tartanunk. *Békesség nektek!* Ámen.*

Imádság: Életnek Ura, teremtő Isten! Áldunk és magasztalunk, hogy Jézus ma is jön hozzánk, és megáll középen. Életünk, s vele kérdéseink,

félelmeink, aggodalmaink közepén, és azt mondja nekünk is, békesség nektek! Békességre van szükségünk, mert békétlen, nyugtalan a világ, és a mi lelkünk is.

Add, hogy meghalljuk, megértsük ma is az örömhírt, a sok rémhír, álhír és félelmetes jövőkép közepette. Jézus él, s vele mi is élünk, a haláltól nem félünk. Köszönjük Jézusunk, hogy neked nem akadály a zárt ajtó, sőt még a zárt szív, és a halálfélelem börtöne sem. Hiszen neked a sírod is megnyílt, és ez azt jelenti a számunkra, hogy nem a halálé az utolsó szó, hanem a tied, s te életet akarsz nekünk adni.

Dicsőség neked Istenünk, hogy ilyen nagy csodát tettél velünk, hogy ennyire szeretted minket. Kérünk légy velünk, és őrizd meg bennünket. Vezess a félelmeken, a csüggedésen, a reménytelenségeken át is, az életbe, a jövőbe, a te országodba.

Életnek Istene, add nekünk ezt az életet, és add, hogy higgyük, veled győzni fogunk, bármi is történjen itt e földön velünk. Maradj velünk, s add, hogy elnyerjük mi is Krisztus által az örök életet. Ámen.

Koncz Zsolt lp.

A feltámadás és az élet

„Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is, él” (János evangéliuma 11. rész 25. vers)

Lázár

A gyászt én is átélem, hiszen én is elvesztettem a családom.

Fájdalom volt a betegség, és fájdalom most az elvesztés is.

Veszteséget élek meg, mint amikor hiányzik egy elhagyott tárgy, egy messze lévő ember, amikor valami hiányzik az életemből.

A halál valóságos, nemcsak mással történik meg, minden ember átéli ezt, mert halandó.

A halállal pillanatnyi csend áll be az univerzumban, mint mikor egy csillag lehull az égről.

Majd megdöbbenő dolog következik: valahol kinyitnak egy ajtót, elgörgetnek egy követ, kitarják a halál kapuját is.

És megszólal egy ismerős, nagyon baráti hang, az evangéliumok evangéliuma: Én vagyok a feltámadás és az élet. És ez az életre hívó szó – feltámadt! – életre hív és erőt ad.

Jézus

A gyász nekem is gyász, a barátság barátság,
könnyekre fakadok és megrendülök, ember is
vagyok.

Fájdalom, hogy pont egy hozzám nagyon közel álló
családdal történt mindez, nem véletlen volt, hogy
azt mondták: „akit szeretsz, beteg”.

A halálban én is mindenkit elveszítettem és
mindenkit megnyertem.

A halál valóságos, én tudom. És szenvedés. És harc.
Csak aki átéli a halált, annak lesz része az élet.

A csendből mentem oda, s nem félttem
szembenézni. A csend tükör.

A megdöbbenés emlékeztetett az üres sírra.
Lehetetlen nem gondolni rá. Én átéltem és ezért
mindenkinek átélhetővé válik.

Én vagyok a feltámadás és az élet. Az én személyem
az. Én garantálom. Az élet csak rajtam keresztül
értelmezhető.

Én – mi

Uram!

Itt állok előtted gyászban, van mit elgyászolnom.

Uram!

Sokféle fájdalom van bennem. Még fizikai is.
Életfájdalom. Emberek okozta fájdalom. Fáj!
Nagyon fáj!

Uram!

Tudom, hogy te kipótolod a veszteségeim. Hogy
nálad a veszteség is nyereség lesz. Hogy a te
szegénységed – gazdaggá tesz. Vesztes vagyok,
lúzer. De te átváltoztatod életem értékét.

Uram!

Vágyom a csendre, a veled való közösségre. Itt a
forratokban, a völgyben állandóan emberek közti
létni. Igényelem – ajándékozz meg!

Uram!

Megdöbbenő a te szereteted, hogy még mindig
hogy ennyire
hogy nem fogy el!

Uram!

Veled halok meg és veled támadok fel.

Uram!

Veled élek, és veled szeretnék élni minden
másodpercet. Mert te magad vagy az élet és a
feltámadás.

**Gyász – Fájdalom – Veszteség – Halál – Csend
– Megdöbbenés – Feltámadás és Élet**

*Bölcsföldi András
spirituális*

Válaszd az életet!

Egy televíziós csatornát néztünk a közelmúltban, és
olyan felvételeket láthattunk, ahol sokan vártak a
Covid-19 vírus okozta járvány elleni védőoltásra. A
probléma világméretű. Feleségem, meg is jegyezte,
milyen jó volna, ha a templomokban is ilyen sokan
gyülnének össze, oda legtöbbször nem jönnek
ennyien. Ha ez utóbbi, nem is világméretű jelenség,
hogy egyre kevesebben látogatják a templomokat, de
hazánkra és Európára gondolva, nagyon is igaz.

Elgondolkodtam azon, miért is állnak, és
majd állunk mi is sorba? Egy olyan oltóanyagért, ami
lelassíthatja, vagy megállíthatja a tömeges fertőzés
terjedését. De ennél többet is jelent, a többi
késztímmel együtt. Biológiai életünket, földi
létünk idejét hosszabbíthatja meg, mert mindennél
jobban féltjük azt: ragaszkodunk ahhoz, kortól,
nemtől, származástól és lakóhelytől függetlenül.
Annyi minden fontos az életünkben, de ahhoz élni
kell, hogy mindezeket megvalósítsuk. Ezért volt az a
hír is jelzésértékű számomra, hogy március
ötödikén, 47 olyan személyt oltottak be hazánkban,
akik betöltötték a 100. évüket. Nem tudhatom, hogy
ebben a korban kinek milyen terve lehet, de itt már
azt gondolom, nem a tervek a fontosak, hanem
maga az élni akarás. Mivel az ember elsősorban
gondolkodó, tudatos, nem pedig ösztönlény, ezért
képes a maga véges életét felfogni. Remény híján
azonban kétséget ébreszt, hogy akkor mi az értelme
az életnek, vagy egyáltalán miért is vagyunk ezen a
világon, ha egyszer mindennek vége szakad. A
betegségeinkből is azért akarunk meggyógyulni
akárhány évesek is vagyunk, mert minden
betegségben benne van a halál lehetősége is. Ezért
minden gyógyulást felfoghatunk úgy, mint egy
részleges „feltámadást”, vagyis „fel akarunk
támadni” az életre. Létezik „természetesen” olyan
eset, sajnos egyre több, amikor önkézzükkel vetnek
véget az életüknek emberek, de úgy vélem, nem az
életükről akarnak lemondani, hanem attól a
körülménytől megszabadulni, amit maga az élet font
köréjük, és nem látnak más kiutat.

Életünk idejét, akármennyire nagy az
orvostudomány, és a szolgálatába álló technikai
fejlődés, nem lehet az örökkévalóságig kitolni a
földön. Sokan úgy vélekednek, hogy a biológiai halál
után, nincs élet, csak az öntudat nélküli, teljes
megsemmisülés állapota. Ennek ellenére, a
tudattalanból elemi erővel tör felszínre az élni akarás
vágya, csak egy helyzet kell hozzá, ami ezt elindítja.
Földi életünket akarjuk túlélni. Ha feltételeznek is
egy esetleges életet a meghalás után, az kívül esik a

keresztyén felfogás és hit mezsgyéjén. Ezt megerősíteni látszik az, amit társadalmi temetéseken hallhatunk sok esetben, ahol nem egyházi szertartás szerint zajlik a búcsúztatás. Megfigyelhető, hogy valami olyasféle képzet van mindazokban, akiket vesztesség ért, hogy szerettük valamilyen más létformában mégiscsak él tovább, mert „lát bennünket és vigyáz ránk onnan felülről, valahol a csillagok között. Nem haltak meg, csak fáradt testük pihenni tért”. Sírfeliratokba vésvé is olvashatunk a szívbe vésett, újbóli találkozás vágyáról.

Am a Biblia egyértelműen számol be a halál utáni életről, mégpedig annak két lehetséges formájáról. Lukács evangéliumában (Lk 16,19–30) a Gazdag és Lázár történetében arról olvashatunk, hogy a halál nem a teljes megsemmisülés, és a tudat létének a hiánya, hanem a létezés két különböző formája, mely egy nagyon is tudatos és érző állapot lesz. Így élünk tovább, mert „Isten semmit sem semmisít meg abból, amit Ő teremtett”, így az embert sem, írja L. Berkhof. A halálunk után ezen már nem lehet változtatni, állandósul a hely és az állapot, ahová kerülünk. A történet nyilvánvalóvá teszi, hová kerülhetünk, és azt is tudatja, hogy mindez itt dől el, még a földi életünkben, a saját döntésünk alapján (Lk 16,25).

Az egyik az Ábrahám kebele, vagyis az Istennel való szoros kapcsolat, a vele való teljes és végső közösség, ami egyben az üdvösség lényegét fejezi ki. Egy olyan valóságos állapot „Amiket szem nem látott, fül nem hallott és embernek szíve meg se gondolt, amiket Isten készített az őt szeretőknek” (1Kor 2,9). Ahová akkor juthatunk, ha itt a földi életben is mellette döntünk, megvalljuk bűneinket, hozzá ragaszkodunk, bízunk és hiszünk ígéreteiben. Van, aki bolondságnak tartja, és van, aki megbotránkozik ezen (1Kor 1,13).

A másik hely, vagy a halál utáni lét másik formája, az előző ellentéte. A teljes Isten nélküliség, vagyis a bűn kiteljesedése, mindaz, amire az ember képes Isten nélkül. A teljes lelki kapcsolat megszakadása Istennel, ami a bűnnek a végleges uralma. Aminek nemcsak fizikai következménye lesz, hanem jelentheti „...a személyiség örökösen mardosó lelkifurdalását... Isten nehezítésének gyöttrő tudatát, Isten és mindannak az elvesztését, amiért érdemes volt élni... A hitetlen ember önmagára hagyatkozik, nem kell neki Isten, hátat fordít neki, azt akarja, hogy ellensége legyen, s akarata teljesül. Hogy Isten kitélti haragját az emberre, lényegében annyit jelent: maradéktalanul megadja neki, amit választ magának. Nem többet, de nem is kevesebbet.” (J. I. Packer) De bárhogyan is próbáljuk elképzelni, hogy mi is lesz ott valójában, nem tudhatjuk: „Mert most **tükör**

által homályosan látunk, akkor pedig színről-színre; most rész szerint van bennem az ismeret...” (1Kor 13,12).

Egy kis történet szerint, mely a fantázia szüleménye: Két szerzetes beszélget egymással és megállapodnak abban, hogy aki először meghal, majd visszajön, és a barátját tájékoztatja, hogy mi van odafenn. Ha úgy van, mint ahogy elgondolták, ezt mondja: taliter, vagyis olyan. Ha más, mint ahogy hitték, ezt mondja: aliter, ami azt jelenti, másképpen. Meg is egyeznek. Nemsokára egyikőjük meghal és két nap múlva megjelenik a barátjának és a következőt mondja: totaliter aliter: egészen más, mint ahogy elgondoltuk.

Biztos elképzelésünk tehát nincs. De a két lehetőség közötti választást a Biblia egyszerűen tárja elénk. Az ember vagy enged a hívásnak: „Jöjjetek énbozzám mindnyájan...” (Mt 11,28–29), vagy ellenáll. „Ma ha az ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek a ti szíveiteket. (Zsid 4,7)

A húsvét öröme és üzenete az, hogy lehetőségünk van a jobb részt, az üdvösséget választani, mert Isten elkészítette azt mindenki számára, Jézus keresztdozata által. „**Mert megjelent az Isten idvezítő kegyelme minden embernek**” (Tit 2,11) „Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen”. (Jn 3,16) Nem fenyegetés, amit a Biblia mond, hanem segítség ahhoz, hogy a jobb részt válasszuk, abban legyen részünk, és a nem kívánt állapotot pedig elkerüljük. A kockázat pedig abban rejlik, hogy nincs utólagos korrekcióra lehetőség, amint azt Margherita Hack olasz asztrofizikus gondolta: „Ha majd meghalok, és mégiscsak találkozom Istennel, majd bevallom neki, tévedtem.”

Balog Miklós: Egy hitetlenhez című versében, egy másik nézőpontból kiindulva, írja le gondolatait: „Miért vitatod: van-e Isten, avagy nincs, létezik-e a pokol, vagy a menny? Nem vita dönti el ezt, sem a szókéincs, még csak a hit sem, hisz úgyszem hiszel! Még ha vitában legyőzöl is engem, s élem, amint te, a földieket: mit veszítetek, ha hit él a szívémben, mit veszítetek, ha a föld betemet? Nékem a hit az örök menedékem, vigasz a bajban, halálban remény; és ha van Isten, kárhozzát és menny: mit veszítesz te, de mit nyerek én?!”

„Elétek adtam az életet és a halált, az áldást és az átkot. Válaszd hát az életet, hogy élhess te és utódaid is!” (5Móz 30,19)

Péntek István presbiter

Könyvajánló

Már egy esztendeje, hogy ránk tört a mikroszkopikus kicsiségű fertőzés, ami nemzeteket igaz le, tudományt kényszerít térdre, elveszi tőlünk a munkát, a levegőt, és mérgezi a létünket. Napjaink telve vannak bizonytalansággal és kétségeskedéssel.

Az *Oltalom a Covid-19 idején* című kiadvány írásainak a szerzőivel egyek vagyunk az elhatározásban: az Isten ígéjének éppen most nem szabad elnémulnia. Nem hallgathatunk el, mert a Szentírás tükröt tartó, józanító, bátorító, vigasztaló, erősítő üzenetének a vírushelyzetben még nagyobb jelentősége van.

Mi, emberek, magunknak kerestük a bajt. Nem egyéb történt, csak életünk fonákságainak következménye ért utol minket. Nagyravágyásunk, akarnokságunk, istenkedésünk természet aratjuk. Könnyelmű és felszínes dolog lenne Istent bűnbaknak beállítani ebben a helyzetben. A magunk önzőségéből és telhetetlenségéből az Istenhez térés a kiút.

A jelen helyzetben is úgy van, hogy Isten nem a problémaokozás, a járvány ránk bocsátásának velünk ellenséges oldalán áll, hanem az életünk megoldásának az oldalán van. Isten az ember pártján van, és minden gondolata, igyekezete értünk történt: „*úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.*” (Jn 3,16) Ez az emberpártiság a vírushelyzetben is megmutatkozik. A jelenlegi helyzet is az emberért van, hogy végre észhez térjünk. A járvány jel és eszköz, hogy rájövünk: törékenyek, sérülékenyek és Isten kegyelmére szorulók vagyunk.

Abban a bizonyosságban bocsátjuk útjára a fűzet írásait, hogy hisszük: „*Isten a mi oltalmunk és erősségünk, mindig biztos segítség a nyomorúságban.*” (Zsolt 46,2)

Fekete Károly
püspök

Szentháromság Isten!

Könyörögve kérünk, áldásod ne maradjon el tőlünk!

Irgalmadra szorulunk, jóságodra vágyunk, mint sebesült lelkek elbizonytalanodtunk, tétován figyelünk, egymást és magunkat is féltjük.

Könyörögve kérünk, áldásod ne maradjon el tőlünk!

Ha betegség tombol, légy a menedékünk,

veszedelemben légy az oltalmunk, bezártságban, félelemben légy a mi ablakunk, nyomorúságunkban te légy a vigaszunk.

Könyörögve kérünk, áldásod ne maradjon el tőlünk!

Bátorítsd a segítőkét, erősítsd az orvosokat, ápolókat, mentősöket, kutatókat és mindazokat, akik az életért és gyógyulásért küzdenek és a vészben is kitaranak!

Krisztusunk, aki áldozattá lettél, oltalmazd azokat, akik az élet győzelméért áldozatokat hoznak!

Könyörögve kérünk, áldásod ne maradjon el tőlünk!

Bátoríts, hogy újra reménykedjünk és bízzunk, hogy bölcsék legyünk az elengedésben és szelídek a folytatásban.

Ha meggyengültek szavaink, az életünkkel kiáltunk hozzád,

Istenünk, vágyunk közelségedre, a tőled érkező vigaszra, világosságodra és szeretetedre!

Könyörögve kérünk, áldásod ne maradjon el tőlünk!

Áldásában őrizzen meg téged az Úr, hogy mindig érezd jelenlétét, kedvességét, oltalmát;

Jó pásztorként vigyázzon rád az Úr és ne engedjen messze önmagától; Terjessze ki rád oltalmát az Úr, hogy érezd védelmét és ölelését!

Áldásában könyörüljön rajtad az Úr, ha félelemtől sikolt a lelked, legyen hozzád irgalmas az Úr, ha úgy érzed,

hogy csak akadályok magasodnak előtted, Védjen meg téged az Úr, ha árvának látod az életedet!

Adjon neked békességet az Úr, hogy könnyebb legyen a holnapra gondolásod, adjon neked erőt az Úr, hogy kitartó légy a talpon maradás küzdelmében, és tegyen téged derüssé az Úr, hogy bízni tudj az élet Urában, aki így sem és most sem hagyott el téged!

Ámen

A remény rabjai Húsvét a szíriai keresztényeknél

Szíria azzal, hogy Krisztus legnagyobb apostola: Pál, Damaszkusztól nem messze tért meg, keresztényüldözöből, a kereszténység hirdetőjévé vált. Pál apostol a damaszkuszi úton elveszítette látását, mikor Jézus Krisztus ezt mondta neki: Saul, Saul, miért üldözöl engem? Vakon érkezett Damaszkuszba, de ott meggyógyult. Ebből az alkalomból minden évben meglátogatják a kereszténység egyik bölcsőjének számító helyet.

A keresztények száma az ország népességének a 10 %-a. A Szíriai Arab Köztársaság hivatalos ünnepnapjai között található a keresztény ünnepek is. Szíriában ugyanis a szunnita muszlimok, a síita muszlimok, keresztények, drúzok és kurdok békében tudnak élni egymás mellett. Az emberek felekezeti hovatartozásra való tekintet nélkül ünneplik egymás ünnepeit. Ahogy a keresztények köszöntik muszlim szomszédjaikat Ramadán idején, úgy a szíriai muszlimok is együtt ünneplik a keresztény szomszédjaikkal a karácsonyt, melynek létjogosultsága van egy olyan országban, ahol az egyik legrégebbi keresztény közösség él. Több szíriai városban és faluban a mai napig Jézus Krisztus nyelvét, az arámit, és annak modernebb változatát beszélik.

Március 15-én volt pontosan 10 éve annak, hogy megkezdődött a szíriai háború. A háború áldozatairól nincsenek pontos adatok, de a felmérések lesújtó képet mutatnak. Az Emberi Jogok Szervezetének közlése szerint 2020 decemberéig mintegy 593 ezer halálos áldozata volt a háborúnak. 11 millió ember szorul humanitárius segítségre. 6 millió ember kényszerült elhagyni az otthonát, s 5 és fél millió szíriainak kellett szomszédos országokba menekülnie a háború következtében.

A híres libanoni énekesnő: Fairouz, kálvária dala szerint:

*„Ezen a napon megfeszítették a keresztet,
aki a földet feszítette ki a vízre.*

*Tövishől korona, az angyalok királyának
homlokára tettetett.*

*Hamis királyi palástba öltöztették őt,
aki felhőket festett az égre.*

*Megkorbácsolták őt, aki a Jordán folyóba feloldotta
az embert Ádám bűneitől.*

*A szövetség pecsétjét szögre verte,
Mária fiát dárdával megszürták.*

Imádkozunk a fájdalmadért ó Jézus.

Mutasd meg nekünk dicsőséges feltámadásodat.”

dr. Taybani Jamal gondnok

Igazság

Van egy jól ismert nézet, amely a kereszténység jelentőségét mindig a régisége felől akarja alátámasztani. E szerint a kereszténység azért fontos, mert kultúrtörténeti jelentősége felbecsülhetetlen és pótolhatatlan. Manapság, amikor nem csak akadémikus, hanem sokszor éles politikai vitákban is az a kérdés, beszélhetünk-e még keresztény kultúráról, a leggyakoribb érv a kereszténység mellett az, hogy ez a mi múltunk, ez a mi kultúránk. Vagyis a kereszténységnek történelmi jelentősége van az európai identitás megteremtésében, az európai gondolatfejlődésben és ez a kulturális folytonosság akkor is létezik, ha ezt sokan tagadják, vagy egyszerűen öntudatlanul élnek benne.

Ebben az érvelésben sok igazságmozzanat van. Szinte felsorolhatatlan, mi mindent köszönhet Európa a kereszténységnek. Még akkor is, ha, mint tudjuk, léteznek olyan múltelbeszélések, amelyek rendre csak negatív színben tüntetik fel a kereszténységet. De túl azon, hogy a kereszténység történelmi szerepe fontos kérdés, talán nem ártana magával a keresztény üzenettel is foglalkozni, akár még azoknak sem, akik amúgy harcosan kiállnak a keresztény kultúra megvédése mellett.

Magyarán nem kerülhető el a kérdés: Vajon a kereszténység által hirdetett üzenet igazságtartalma tartható-e még ma? Nos, itt jön a bökkenő. Ugyanis akkor, ha így tesszük fel a kérdést, rögtön beleütközünk abba a ténybe, hogy a keresztény üzenet tartópillére, amely nélkül a mondandó egész rendszere összeomlik, egy a mai racionalitás számára eléggé nehezen befogadható esemény: az első húsvét története. A keresztény üzenet azért problematikus ma, mert ma csodának tartott tényre épül: Krisztus feltámadt. Sőt, a lényeg nem az, hogy volt egyszer valaki, aki a halál után visszajött a biológiai életbe (ilyenről sok elbeszélés maradt fenn), hanem az, hogy Jézus Krisztus feltámadásában az emberi lét új dimenziója nyílt meg. Nevezetesen: nyilvánvalóvá vált, hogy az emberi lét időbe zártsága meghaladható, sőt még tovább, az emberi lét Istentől rendelt céljának a beteljesedése, a világba zártságának meghaladása a feltámadott Krisztussal való közösségben valósul meg.

A kérdés nem kevesebb, mint az, hogy ez az állítás igaz -e vagy sem. Ugyanis lehet a keresztény kultúra mellett érvelni, hangsúlyozni történelmi jelentőségét, de ettől még az igazságra vonatkozó kérdés megkerülhetetlen. Különben elő állhat az a

fura helyzet, hogy igen, a húsvét szép és kedves ünnep, érdemes is megtartani, a keresztyénség fontos, mert a mienk, csak az a baj vele, hogy a történet, amelyre épül nem igaz. Az a keresztyénség, amely csak a múltjával akarja igazolni önmagát, de valójában már nem hisz a feltámadás igazságában, halálra van ítélve. Akkor tehát a keresztyénség a feltámadásról szóló üzenetével olyan igazságra tart igényt, amely nyilvánvalóan ellentmond az emberi észnek. Ugye milyen logikusnak tűnő kérdés ez ma?

Érdekes módon azok, akik így okoskodnak, soha nem teszik fel amúgy nagyon is logikus és racionális kérdést: mi az, hogy racionális? Miből gondolja az adott kor embere, hogy amit ő ésszerűnek gondol, az már eleve meghatározza azt, mi történhet meg és mi nem? Ha tehát valaki ma azt mondja, hogy a feltámadás nem igaz, mert ellentmond az észnek, én arra azt mondom, hogy az észnek ellentmond az ész mindenhatóságába vetett hit. Valójában az irracionális, ha valaki azt gondolja: az emberi ész az igazság mércéje. Nos, az igazság az, hogy Krisztus feltámadt. És nem csak az „én szívemben.” Hanem objektíve. Még jó, hogy feltámadt. Különben miért is lennék keresztyén?

Köntös László lp.

A reménység járdakői

Az optimista mosoly ritka útitársunk ezeken a szinte kétség téli, és csak nyomokban kora tavaszi napokon. Nem tágit mellőlünk az üres iskolapadok, bezárt üzletek tudata és látványa. A vírus nem adja fel. Egy éve támad és mutálódik, Megbetegszünk, oltakozunk, gyógyulunk – szenvedünk testileg és lelkiileg. – De mi sem adjuk fel.

Dédnagyamám azt mondta: olyan hosszú nincs, hogy vége ne legyen! E célszalag felé lépdelünk, Így aztán minden elkattanó másodperc a reménység hordozója. Egy jó kimenetel felé lépdelünk, végül az idő nekünk dolgozik. A bekezdés depressziója olyan, mint egy hívatlan vendég, rossz asztaltárs, aki nem marad örökké: veszi a kalapját és eltűnik a semmiben, ahonnan érkezett. Feláll az asztal mellől és eloldalog.

Az élet mindig nyertes marad. Ahogy a szeretet és a kitartás is. Nincs más kimenetel az ember és a vírus találkozásának, hiszen az emberiség története a győzelem története. A tudás megszerzése, a tapasztalatok megosztása mindig az akarat győzelmét eredményezte az összes ragállyal szemben.

Ez a tavasz más lesz, mint a többi. Benne van Isten kísúja, amint levezényli a megújulást, benne van az ember képessége, ahogy úrrá lesz a bánaton. Az ember a baj kormányosa, okozója és elhárítója egyben:

Minden mozdulat kétesélyes.

A szerencsés a legszerencsésebb.

*Valahogy mindig a víz felszíne fölött állunk,
De folyamatosan stabilizálunk,*

Ez a tavasz más, mint a többi. Kibukkáznak a rügyek, de visszahúzódnak a hideg miatt. Legyek repülnek az ablak közelében, de eltűnnek inkább a keskeny résekben. Napfény van és árnyék, Fény és játék, Ez van most – várakozás.

Megyünk előre a reménység útján, ahol minden járdakő egy-egy szeglete a keskeny útnak,

Vigyázzunk magunkra, vigyázzunk egymásra! Várjuk a tavaszt! Itt zörög már a kertek sarkainál...

Ablak a titokra

*Ablakot nyitok a titokra...
Kitárom szívem és síkongva
repkedve várom a jót veled,
ami eljő, mégis belőlünk ered.*

*Ablak tárul minden óhajra
egyaránt a sóhajra, s a jó dalra.
Kifehérlék innen egy fényfolyam,
a másodperc már most megfogán.*

*Ablak van a messzeség előtt,
fénytörésben messzi csillagok,
Sajgó hát, szúrás, szívtájék –
az igazság ében árnyék,*

Klinikai tavasz

*Pattan a rügy, túlélő státusz,
tavaszi diagnosztika, szinte pátosz!
Mindenki túléli, nem halunk meg,
na jó, hazudtam, meghalunk, meg!*

*Vírustól függetlenül, mindannyian.
Fullosan, teljesen, totálisan!
Mindenki túléli, ha akarja,
a Mindenséget Isten uja tartja.*

Zanócz István

Világimanap 2021

Gyülekezetünk egyik legszínesebb alkalma az ökumenikus női Világimanap minden év március első hétvégéjén. Hosszú évek ökumenikus kapcsolatát tükrözi ez az esemény, hiszen a református és a baptista gyülekezetek egymást váltják a házigazda szerepkörében. Lelkes készülődés előzi meg alkalmainkat, hiszen mindenki szívesen vállalta egy-egy imádság felolvasását épp úgy, mint az adott országra jellemző szeretetvendégség megszervezését.

Ebben az esztendőben azonban nem úgy lehettünk együtt, ahogyan szerettünk volna... Mégis együtt voltunk. Ez a legfontosabb. Együtt lenni. Imádkozni – Jézus tanítása szerint „*Abol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.*” (Máté 18,20) Fontosak a részletek, azok aprólékos kidolgozása, de már több mint egy éve tanuljuk, mert tanulnunk kell egyszerűsíteni dolgainkat, és csak a legfontosabbra összpontosítani. Figyelni Istenre, az Ő szavára, melyből mindig és minden körülmény között erő, reménység és szeretet árad.

A világméretű pandémia átírta az egész életünket. A lezárások, bezárások, az izoláció, az ezekhez kapcsolódó rendelkezések szigorítása, lazítása és oldása így olyan meghatározó fogalmakká váltak, melyek a hitéletünket is befolyásolják. Így lett egy újabb „zárt templomajtós” időszak előtti, utolsó személyes jelenléttel bíró templomi alkalommá az idei Világimanap.

Elsőre talán azt mondhatnánk, hogy alig hasonlított valamiben a korábbiakhoz, hiszen most nem választottunk felolvasókat, rövidebbre kellett szabni az adott ország megismerését, és nem lehetett különleges receptekkel készülni a szeretetvendégségre. Habár ismerjük egymást, mégis csak a szemünk látszott az egészségügyi maszkok alól, távolságot tartottunk és fertőtlenítettük a kezünket. Így pedig nem lehet egymás mellett állva, sütemény-majszolás közben beszélgetni... – ez az egyik oldal

Ám létezik egy másik oldal is. A templomajtó nyitva volt, és tarthattunk személyes jelenléttel egybekötött nyilvános istentiszteletet. Ez pedig nagy szó. Mondhatni: ajándék. Kivált akkor, amikor már kiadták a rendeletet, hogy másnaptól mindez már nem engedélyezett. De még ott volt nekünk az a délután! Hely és idő arra, hogy csak a lényegre figyeljünk: imádkozzunk!!!

Megismerkedhettünk egy nagyon távoli, és nagyon különleges szigetcsoporttal: Vanuatu népével és országával. Elsőre minden édeninek tűnt: a hely, a

klíma, az emberek. De itt is van egy másik oldal, melyet a gyakori természeti csapások, a munkanélküliség, a gyarmati rendszer máig terhes öröksége, az oktatás vagy épp az egészségügy helyzete mutat. A vanuatu-i emberek történelme és jelene azt tanította meg a számunkra, hogy csak a lényegesre, a fontosra figyeljünk. Hagyjuk a csillogó, de szükségtelen vagy felesleges sallangokat. Ezt a sajátos életszemléletet tükrözi a területi függetlenségükkor (1980) választott név is. Vanuatu, amely szó szerint azt jelenti, hogy „egy ország, amely talpra állt.” Jelmondatuk: „Istennel együtt létezzünk.”

Isten így engedett bennünket egy olyan időszakba lépni, ahol számunkra már-már emberfeletti a félelem, az aggodás, a bizalmatlanság. Tekintetünket függesztjük a lényegre: arra az Istenre, aki mindaddig velünk és mellettünk volt, aki értünk harcol, aki szól és tanít minket, és akihez mi is szólhatunk. Imádkozhatunk! Kérhetünk szeretetet, bátorságot, reménységet, vigasztalást. Együtt imádkozhattunk azért, hogy ne csak Vanuatu legyen az az ország, mely Istennel együtt létezik, hanem mi is. Hogy mi legyünk Istennek az a népe, amely az Ő kegyelme folytán képes lesz a járvány elmúltával talpra állni, hiszen a mi évszázados református jelmondatunk is ezt tükrözi: „*Ha Isten velünk, ki lehet ellenünk?*” (Róma 8,31)

dr. Koncz-Vágási Katalin

Bibliavasárnap

A Biblia mindenkié, de ahhoz, hogy üzenete életté váljon bennünk, értenünk is kell az olvasottakat.

Egyházunkban március első vasárnapja hagyományosan Bibliavasárnap: ilyenkor a bibliaolvasás népszerűsítésére helyezük a hangsúlyt, valamint felhívjuk a figyelmet a Szentírás fordításainak, szöveggondozásának, kiadásának és terjesztésének a munkálataira. Mivel ez utóbbi szolgálatot a magyarországi protestáns és ortodox egyházak közös szervezeteként 1992 óta a Magyar Bibliatársulat végzi, ezért a bibliavasárnapi adományokat ennek az alapítványnak ajánljuk fel, hogy anyagilag is támogassuk missziójában.

Közelebb Istenhez és egymáshoz

2021-ben a 117. Bibliavasárnapot tarthattuk meg egyházunkban, s bár a járvány miatti bezártság okán rendhagyó év áll mind mögöttünk, mind előttünk, az Ige üzenete örök, változatlan. „*Új parancsolatot adok nektek, hogy szeressétek egymást: ahogyan én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást!*” – szól ma is hozzánk János evangéliumának 13. fejezetéből a 34. vers, amelyet a Magyar Bibliatársulat az idei tematikus nap központi üzeneteként emelt ki. Az

Újszövetség számos igehelyen emlékeztet minket arra, hogy a szeretet számunkra a legfőbb parancs, amely Jézus Krisztus több tanításában is ránk hagyományozódik.

A szeretet „új parancsolatából” nemcsak korlátlan bátorítást és szüntelen erőt meríthetünk további helyállásainkhoz és küzdelmeinkhez, de gyakorlása ráébreszthet minket arra is, hogy ez a szeretet az, amely távolságtartás idején is ugyanolyan erős kötelék közöttünk, mint máskor. Sőt, akár közelebb is hozhat minket Istenhez és egymáshoz – még egy olyan világban is, ahol nem merünk egymáshoz két méternél közelebb jönni, ahol nem merjük megfogni egymás kezét, vagy negyedóránál tovább közösségben maradni. E szeretet megélése és továbbadása által válhat bennünk valódi létté Isten Igéje.

Közelebb a megértéshez

Az Ige azonban akkor válhat létté bennünk, ha értjük és ezáltal meg is éljük, amit nekünk üzen. Az istentiszteleteken és bibliaórákon túl is van lehetőségünk arra, hogy a megértéshez és megéléshez közelebb kerüljünk, például speciális kurzusok és evangélizációs projektek által – ezekből ajánlunk néhányat:

Bár folyószöveggé nem olvasható úgy, mint egy regény, a Biblia mégis egyetlen, korokon átívelő és a világtörténelmen túl is folytatódó történetet beszél el, melynek főhőse a Megváltó. Ezt a történetet mutatja be rövid, érdekes és színvonalasan kivitelezett videóin a Biblia Projekt. A bibliai könyvekben leírtakat és a Szentírás egészét átívelő üzeneteket külön is feldolgozó videókat az amerikai *The Bible Project* animációs stúdió alkotta meg, itteni teológusok, fordítók, grafikusok, animátorok, szinkronszínészek és hangmérnökök csapata pedig arra vállalkozott, hogy magyar nyelvre is átülteti a lebilincselő és hiteles forrásra támaszkodó kisfilmeket: <https://www.parokia.hu/a-tortenet-amitolunk-szol>

Mit jelent ma Jézus tanítványának lenni? Hogyan érheti el az egyház a társadalmat az evangéliummal? Mit jelent annak átformáló ereje? Ezekre a kérdésekre ad választ a „*Tanúim lesztetek!*” missziói tanítvány- és vezetőképző kurzus, amelyet három református lelkész indított el. A képzés négy modulból áll: az első részben az üdvtörténet, a második részben az evangélium hatása az emberi szívre, a harmadik részben a misszió, a negyedik részben a hivatásban megélt Krisztus-követés áll a fókuszban. A képzés egyéni készülést, hetente egyszeri kiscsoportos munkát, valamint négy

vasárnap esti és egy hétfévi találkozót foglal magában: <https://www.parokia.hu/tanuim-lesztek-interju>

A keresztyénséget bemutató tematikus videókurzust indítottak – *INTRO* címmel. A járványhelyzetre is reagáló hétrészes sorozat révén a bibliai narratívával ismerkedhetnek meg az érdeklődők – a járvány alakulásától függően online vagy valós kiscsoportos találkozókra feldolgozva a hallottakat. Az *INTRO* azoknak szól, akik készek elgondolkodni azon, hogyan értelmezhetjük életünket és jelenünket a Biblia fényében. A sorozat hangvételében és tematikájában egyaránt a direkter evangélizációs kurzusok – például az Alpha vagy a Keresztkérdések – elé sorolható, célja a nem hívő emberek megszólítása: <https://www.parokia.hu/videokurzus-a-keresztyensegrol>

Közelebb a bibliamisszióhoz

Az idei bibliavasárnapi adományok is a magyar nyelvű Biblia szövegének gondozását, kiadását és terjesztését segítették. Alapítványukat adónk 1 százalékának felajánlásával is támogathatjuk (adószám: 19700739-2-43).

A tavalyi évben támogatóinak köszönhetően a Magyar Bibliatársulat Alapítvány a járványhelyzet nehézségei ellenére is folyamatosan végezhette szolgálatát:

2020-ban, ha nem is zavartalanul, de tovább folytak a jelnyelvi bibliafordítás munkálatai. A munkacsoport új helyre költözött, és bár a karantén alatt személyesen nem tudtak új videókat felvenni, a fordítás interneten végezhető háttérmunkálataival jól haladtak.

2020 márciusában került fel honlapjukra *Balázs Károly Újszövetségi szótárának* online anyaga, majd 2020 őszén a teljes *Őszövetség héber szótárának* szótára. Mindkét anyag szabadon olvasható, kereshető, használható igehirdetésre készüléshoz, bibliatanulmányozáshoz. A két szótár pótolja a hagyományos konkordanciákat és kereshető bibliai adatbázisokat.

2020-ban jelent meg két újabb bibliai szövegválogatás: az első „*Legyetek férfiak!*” címmel a férfiakhoz szóló igéket gyűjti össze, a második témája pedig az elhalasztott Budapesti Eucharisztikus Kongresszushoz, illetve az Evangélikus Egyház által meghirdetett „Úrvacsora évéhez” kapcsolódik, a címe: „Vele vacsorálok és ő énvelem”. *Sally Ann Wright: Családi ábítatok a Bibliával* című könyve az év 365 napjára kínál egy bibliai szakaszhoz kapcsolódó rövid áhítatot, imádságot és beszélgetéskérdéseket.

Pecsuk Ottónak, az MBTA főtűkárának *Pontos. Természetes. Érthető – A bibliafordítás elmélete, gyakorlata és távlatai* című könyve a bibliafordítással kapcsolatos kérdéseket igyekszik közérthetően körüljárni és megválaszolni.

2020-ban a Magyar Bibliatársulat és a Kálvin Kiadó együttesen 64 ezer Bibliát vagy bibliai kiadványt, a Biblia jobb megértését szolgáló könyvet vagy hanganyagot terjesztett. Ezek között 5600 teljes Bibliát osztottak ki ingyenesen a református és evangélikus középiskolákban határon innen és túl. Pünkösd előtt és az adventben rendezett online bibliaismereti versenyekkel mintegy 500 gimnazista és egyetemista fiatalat érték el. Ezeket az online biblia missziós alkalmakat a tervek szerint 2021-től kezdve egy-egy bibliaiskolai tanfolyam is kiegészíti.

Két adománygyűjtő akciójukkal együtt 2,3 millió forinttal segíthették a gyülekezeteinkben folyó gyermekmunkát (gyermekkönyvek adományozásával), valamint a vírushelyzet okozta lezárások miatt nehéz helyzetbe került vizsolyi Bibliai Látogatóközpontot.

www.parokia.hu

Biblia neked

Nemrég mutatták be a nagyközönségnek az újonnan megjelent Biblia neked című kiadványt. A közérthetőség fontos szempont volt ennél a bibliakiadásnál, ahogy a fiatalok számára vonzó külalak is: a fekete borító helyett színes, interaktív elemekkel is gazdagították a kiadványt.

„Alapos előkészítő munka előzte meg ezt a bibliakiadást, és ez az első laptól az utolsóig látszik” – mondta Horváth Evelin református lelkész, a Biblia neked fordítója. „A kiadvány célja Isten Igéjét közelebb hozni a fiatalokhoz, és segíteni őket a Szentírás értő olvasásában, miközben megismerik Istent és valódi választ kaphatnak az élet nagy kérdéseire.”

Magyaráz és inspirál

Ahogy az a MEÖT nemrégiben lezárult kutatásából kiderült, a gyülekezetbe járó 15 és 29 év közötti válaszadó fiatalok 62 százaléka olvassa rendszeresen a Bibliát, egynegyedük naponta, de 10 százalékuk is legalább egyszer egy héten. „A lelkészi szolgálatomban úgy tapasztalom, hogy leginkább az tartja vissza az embereket a Biblia olvasásától, hogy az nehezen érthető. A fiatalok olvasnak Bibliát, de őket is meg kell tanítani arra, hogyan tegyék, hiszen a Szentírás nem olyan, mint egy regény, amelyet elég csak kézbe venni és az elejétől a végéig elolvasni. A Biblia neked már az első oldalakon tisztázza, mi egyáltalán a Biblia, hogyan keletkezett, milyen műfajú szövegek gyűjteménye, és azt is segít megérteni, hogy a

különböző korokban, más-más történelmi szituációban és eltérő szerzők által írt könyvekből hogyan rajzolódik ki Isten emberi történelmen átívelő munkája, a megváltás nagy története. A kiadvány elején található áttekintő idővonal is ezt a célt szolgálja, és az egyes könyvek elején található idővonalak is erre utalnak vissza, segítve a történetek időbeni elhelyezését.”

A Biblia Neked épp ezért nemcsak fiataloknak szól, hanem bárkinek, aki szeretné megismerni a Szentírást most először vagy az eddigieknél elmélyültebben. „Minden könyv elején találunk egy bevezetőt arról, hogy mit érdemes tudnunk az adott könyvről, az eredeti címzettjeiről vagy a tartalmáról. Emellett olvashatunk egy-egy rövid bekezdést arról is, hogy miért érdemes elolvasni az adott könyvet. A szövegrészek mellett több száz interaktív feladat és megértést segítő kiegészítő információ segíti az elmélyülést, de szabad felületek állnak rendelkezésre a margón az íráshoz, rajzoláshoz is. Izgalmas és motiváló lapról lapra haladni, különösen a fiatal korosztály számára. Eközben olyan fogalmakat ismerhet meg az olvasó, mint az, hogy mit jelent a szövetség, a bűn vagy az áldozatkultusz. A hangsúlyosabb témákhoz 3-4 perces videók is tartoznak, amelyeket QR-kódokkal jelöltek a biblia lapjain. Ezek okoseszközzel leolvasva a biblia-neked.hu honlapra irányítják az olvasót, ahol megtalálhatók ezek a felvételek.”

A magyar olvasókra adaptálva

A honlapot és a videót a *Fiatalok Krisztusért Alapítvány* alkotta meg, ahogy az eredeti angol kiadásnak is ernyőszervezetük, a *Youth for Christ* volt az együttműködő partnere. A magyar csapat azonban az eredeti angol videók feliratozása helyett újak készítése mellett döntött. „A 21. századi fiatalok kultúráról függetlenül sok mindenben hasonlítanak, de a magyar kultúra, a hazai közeg mégiscsak más, és ez a kiadvány elsősorban a Kárpát-medencében élő fiatalokat szeretné megszólítani”

A honlapon a videók mellett egyéb bibliatanulmányozást segítő anyagok is találhatóak. A lelkész szerint a Biblia neked hittanórán és ificsoportokban is haszonnal forgatható, a diákok együtt jelölgethetik a szöveget akár a honlapról letölthető, nyomtatható piktogramok felhasználásával is. „Megbeszélhetjük, hogy az otthonában mindenki elolvasa ugyanazt a fejezetet, és a legközelebbi találkozáskor a fiatalok megoszthatják egymással például az ahhoz kapcsolódó műveket vagy azt, hogy mit éltek meg, amikor az adott fejezet üzenetéről gondolkodtak. A Biblia nekedben az a kuriózum, hogy dolgoztat, és jól dolgoztat.”

A Biblia neked megvásárolható a Harmat és a Kálvin Kiadó honlapján, valamint megrendelhető a gyülekezeti iratterjesztésen keresztül.

www.parokia.hu

¶ nap, amelyet mindenki a magáénak érz

*Van egy nemzeti ünnep Magyarországon, amely tényleg mindannyiunk számára kiemelt fontossággal bír, amelyet világeképünkétől függetlenül mindannyian egyformán a magunkénak érzünk és amelynek történetét és mítoszait óvodáskorunk óta tanítják: 1848. március idusa. Mi volt ennek a napnak a valódi jelentősége, miért fontos még ma is számunkra, és mennyi igaz a róla szóló romantikus elképzelésekből? Kérdéseinkre **Pelyach István** történész felelt.*

Pelyach István történész 1985 óta tanít a Szegedi Tudományegyetemen, de oktatott már a Károli Gáspár Református Egyetemen is. Kutatási területe a reformkor, az 1848–49-es forradalom és szabadságharc, a Kossuth-emigráció és a magyarországi nemzetiségek története a 19. században. Tagja az Aetas nevű szakfolyóirat szerkesztőségének, az Országos Széchenyi Társaság elnökségi tagja, a Nagy Gáspár Alapítvány kuratóriumának elnöke. Több tankönyvet és számos publikációt, tanulmányt írt. Az utóbbi időben az Országház Könyvkiadó projektvezetője: az Országházhoz, a Kossuth-térhez, a magyar országgyűlések történetéhez kapcsolódó könyvek kiadásán dolgozik.

Valóban ennyire fontos nap volt 1848. március tizenötödike, vagy hajlamosak vagyunk romantikus túlzásokba esni a megítélése kapcsán?

Már 1849. március tizenötödikén megünnepelték az évfordulóját, azóta szinte a legjelentősebb nemzeti ünnepünk lett. Megünnepelték akkor is, amikor tilos volt, például a Bach-korszakban, ezek miatt el kell fogadnunk, hogy ez nem romantikus túlzás, hanem tényleg kiemelten fontos a magyar társadalom számára. Valódi értékekkel bíró napról beszélünk, amely meghatározó élményként égett bele a 19. század Magyarországnak társadalmába és szinte minden azóta született generáció gondolkodásába. Ha megnézzük a huszadik század politikai kurzusait, szinte mindegyik megpróbálta felhasználni arra, hogy rajta keresztül közelebb férközhessen az adott kor társadalmához. Ez nem véletlen.

Mi a valódi jelentősége ennek a napnak?

A legfontosabb tartalma az, hogy ekkorra született meg a modernkori magyar társadalom. Aznap új időszak kezdődött: a reformkor politikai küzdelmeinek a végére olyan összefogott, tényleg mindenki számára elfogadható és követhető politikai program alakult ki, amely az 1848-as rendszerváltáshoz vezetett. Mert nyugodtan

mondhatjuk, hogy 1848–49 rendszerváltás, amikor a korábbi feudális társadalmi-gazdasági rendszerből elkezdünk felépíteni egy polgári alapokon nyugvó, modern, alkotmányos Magyarországot az élet szinte minden területén. A másik fontos tényezője, hogy ezt az ügyet 1848 tavaszától kezdve mindenki a magáénak is érezhette. Jókai úgy fogalmazta ezt meg, hogy 1848–49-ben nemzetet teremtettünk. A modern, polgári nemzetfelfogás születésnapja ez. Hogy csak a legfontosabb reformokat említsem: a jobbágyfelszabadítással beemelték a nemzettestbe az addig jogfosztottakat, megvalósult a jog előtti egyenlőség és a közteherviselés.

Mi utal arra, hogy mindezeket a teljes társadalom a magáénak érezhette?

Erre példa, hogy amikor meg kellett védeni 1848 nyarától, kora ősztől az alkotmányos vívmányokat, akkor nagyon gyorsan sikerült egy jól felszerelt, működőképes honvédhadsereget fölláttani, amely képes volt az akkori Európa egyik legjobb hadseregével, a császári hadsereggel szemben helytállni. Nem csak kiállítani kellett katonákat, fel is kellett szerelni őket, ellátni őket élelemmel, ruhával, gondoskodni a sebesültek ellátásáról, a hadsereg mozgatásáról. Az egész társadalom megmozdult ennek érdekében, mert mindenki magáénak érezte az ügyet. Ami nem sikerült Rákóczinak 1703 és 1711 között, az Kossuthnak és a kortárs elitnek sikerült körülbelül fél év alatt. Ez azt is bizonyítja, hogy a reformkornak és az azt követő másfél évnek kiemelt jelentősége van történelmünkben.

Minek köszönhető, hogy az inkább megosztottságról, széthúzásáról ismert magyarság körében megvalósulhatott ez a nemzeti egység?

Azért is izgalmas kérdés ez, mert 1848 magyar forradalmát nem a más országokban arra hivatott polgárság vitte véghez, amely nálunk társadalmilag gyenge volt ehhez, hanem a hazai nemesség. Miközben Nyugat-Európában szépen ívelt felfelé a polgárosodás, Magyarországon mintha megállt volna az idő. Nemcsak Széchenyi, de jó néhány másik főnemes is szembesült mindezzel Nyugat-Európát bejárva. Az 1790-es évek elejétől Magyarországon a felvilágosult rendi, főnemesi kar jó néhány képviselője már azon gondolkozott, hogy ezt az avított, feudális rendszert hogyan lehetne megreformálni, így a harmincas években elindult erről a gondolkodás az országgyűléseken, a vármegyékben. De csak 1848 márciusára alakul mindez programmá.

Mi motiválta a főnemességet ebben?

Egy társadalmi réteg leginkább akkor hajlandó változtatni a fennálló állapotokon, ha a saját bőrén

érzi az addigi rendszer tarthatatlanságát. Ekkorra túl voltunk már két ipari forradalmon, a francia felvilágosodáson és forradalmon és a napóleoni háborúk nagy, Európát megrengető korszakán. Ezeknek igen komoly gazdasági következményei is voltak. Az, hogy a korszerűtlen gazdasági eszközök, módszerek nem teszik hatékonyá a korabeli mezőgazdaságot, rákényszerítette őket, hogy gondolkozzanak a jövőn. Volt tömegnyomás is rajtuk, és pontosan tudták, hogy a kiszolgáltatott, jogfosztott jobbágytársadalom néha fegyverhez szokott nyúlni, ami komoly következményekkel járhat. Ezzel együtt ez nagyon nehéz folyamat volt, mert több száz éves kiváltságokról nehéz lemondani. Mégis megtették.

Akkor nem is a pesti ifjak az igazi hősök ebben a történetben?

Ebben a folyamatban mindenkinek megvolt a maga szerepe. Az országgyűlés háta mögé kellett a pesti radikálisok tömegereje is, hogy Bécs felismerje: itt nem a magyar nemesi akarat érvényesítéséről volt szó, hanem egy egész ország sürgetett változásokat, miközben nem elszakadni akart Ausztriától, hanem megváltoztatni az alkotmányos berendezkedés kereteit. A magyar forradalom vér nélkül zajlott le, mert a helyzet megérett arra, hogy a változások politikai eszközökkel menjenek végbe. Az országgyűlés mintegy három hét alatt hozta meg azokat a rendszerváltó törvényeket, amelyek lefektették egy modern Magyarország alapjait, de ehhez előtte kellett a pesti ifjak hangja is. Ezek mind komoly tényezők az átalakulás mérlegén, tehát egyfajta hős mindenki, aki részese volt.

Mi volt március tizenötödike sikerének a titka?

Nagyon sokat tett a magyar társadalom és a politikai elit azért, hogy ez a siker létrejöhessen. Ehhez kellett, hogy a politikai sajtó olyan populáris hangnemben írjon, amely széles tömegek számára érthető. Kellott, hogy a papok és lelkészek felismerjék társadalmi szerepüket, és a szószékről, vagy misék, istentiszteletek után elmondják a falusiaknak az országban történeteket és a napirenden lévő kérdéseket is. Kellottak a polgárok, akik a városokban terjesztették a híreket. Kellott az, hogy az egész magyar társadalom céljai egy irányba tartsanak, és ez március tizenötödikére gyönyörűen megvalósult. De kellett az is, hogy a bécsi udvart ideiglenesen lefoglalja a lázongó észak-itáliai tartományok megtartása – ezért is egyeztek bele az áprilisi törvények aláírásába.

A Batthyány-kormány klasszikus nagykoalíciós kormány volt. Mennyire sikerült a sokszínűsége mellett megtartani a nemzeti és társadalmi egységet?

A nagykoalíció maga pont, hogy az egységet szimbolizálta a széthúzás helyett. A Batthyány-kormányban az egymással nagy vitákat vívó Széchenyi és Kossuth is együtt tudott működni. Persze, minden kormányban vannak nézetkülönbségek, ez normális. Petőfi például már áprilisban elégedetlenkedett, hogy a zsellérek nem kaptak megfelelő földterületet, de ettől még a közös célok tovább éltek. Én nem hiszek abban, hogy létezhet teljesen homogén politikai elit. Azt se felejtjük el, hogy a 19. század közepén a magyar társadalom még nem volt annyira átpolitizálva, mint a 20. században vagy napjainkban! 1848-ban az emberek még nem politikai elitekhez viszonyítva határozták meg magukat, hanem ténylegesen azt nézték, hogy mit kapnak az adott politikumtól.

Az észak-itáliai helyzet stabilizálása után az uralkodó vissza akart vonni néhány tavasszal megadott alkotmányos jogot. Miért vezetett ez a Batthyány-kormány felbomlásához?

A kormány pontosan tudta, hogy ha ezt elfogadja, akkor az országgyűlés megvonja tőle a bizalmat. Ha viszont ellentmond az uralkodónak, akkor vállalnia kell a fegyveres küzdelmet. Ez a kormány alkotmányos kabinet volt, nem forradalmi kormány, ezért kénytelenek voltak lemondani, hiszen ezen az úton

nem mehettek tovább. A nemzeti egység azonban a főbb céljait tekintve továbbra is fennmaradt. Jellemző példa erre, hogy Batthyány ügyvezető miniszterelnökként ezután is jelentős tevékenységet folytatott például a honvédsereg szervezésében, majd miután lemondott másodsorra is, be akart volna vonulni nemzetőri szolgálatra, és csak egy szerencsétlen baleset akadályozta meg ebben.

A szabadságharcot a katonai túlerő verte le 1849 őszén. Hogyan és meddig maradt fenn ezután a nemzeti egység?

A megtorlás az egész társadalmat érintette, nem nagyon volt olyan magyar család, akinek ne lett volna hősi halottja, sebesültje, rokkantja, emigrációba kényszerült tagja. Begyűjtötték és elégették a Kossuth-bankókat, ez parasztcsaládokat tett vagyontalanná. A korabeli visszaemlékezésekből, levelezésekből egy nemzet közös sorstragédiája fogalmazódik meg. Azonban nem állt vissza a korábbi feudális gazdasági rendszer, ezért valamiféle fejlődés megindulhatott. Ennek elsősorban azok voltak a haszonélvezői, akik földdel vagy kapcsolatokkal rendelkeztek, de ez még nem okozott komoly törést az egységben. Új

kihívást csak 1867 eredményezett a kiegyezéssel, amely ugyan megeremtette a szabadabb fejlődés alkotmányos kereteit, de ekkor kezdtek el kibontakozni azok a társadalmi ellentétek, amelyek az 1848-as együttműködésen először repedéseket okoztak, majd föl is bontották.

Mi 1848–49 öröksége, ami még ma is aktuális lehet?

Félrevehet, ha aktuális üzenetet akarnék megfogalmazni. Inkább azt mondanám, a reformkor és 1848–49 együttesen sajátos példát adott arra, hogyan lehet nemzetben, törvényes keretekben, jövőben, társadalmi együttműködésben gondolkodni. És 1848 nyújtja a legjobb példát arra is, hogy vannak olyan történelmi helyzetek, amikor ki kell állni az igazság védelmében, amikor a nemzetnek ki kell állnia a jogaiért. Hiszen 1848 őszén, amikor a törvényesen megszerzett jogokat veszély fenyegette, a nemzet ezt nem engedte. Azt mondták, hogy ezeket a jogokat mi törvényes úton kaptuk, mi ebből nem akarunk engedni. Ezek a példák máig velünk élnek, és emiatt fontos még most is számunkra ez az ünnep.

Barna Bálint
parokia.hu

Wass Albert: Nagypénteki sirató

Elmegyünk, elmegyünk, messzi útra megyünk,
messzi út porából köpönyeget veszünk...

Nem száz, nem kétszáz: sokszáz éves nóta.

Így dalolják Magyarhonban talán Mohács óta.

Véreim! Véreim! Országútak népe!

Sokszázéves Nagypénteknek
soha sem lesz vége?

Egyik napon Tamás vagyunk,
másik napon Júdás vagyunk,
kakasszónál Péter vagyunk.

Átokverte, szerenésetlen
nagypéntekes nemzet vagyunk.

Golgotáról Golgotára
hurcoljuk a keresztfákat.
mindég kettőt, soh'se hármat.

Egyet felállítunk jobbról,
egyét felállítunk balról,
s amiként a világ halad:
egyszer jobbról, egyszer balról
fölhúzzuk rá a latrokat.
Kurucokat, labancokat,
közülünk a legjobbakat,

mindég csak a legjobbakat.

Majd, ahogy az idő telik,
mint ki dolgát jól végezte:

Nagypéntektől Nagypéntekig
térdelünk a kereszt alatt
húsvéti esodára lesve.

Egyszer a jobbszélső alatt,
másszor a balszélső alatt,
éppen csak hogy a középső,
az igazi, üres marad.

Nincsen is keresztfánk közbül,
nem térdel ott senki, senki.

A mi magyar Nagypéntekünk
évszázadok sora óta
évszázadok sora óta
ezért nem tud Húsvét lenni.

Így lettünk országút népe,
idegen föld esavargója,
pásztortalan jószág-féle.

Tamással hitetlenkedő,
kakasszóra péterkedő,
júdásesókkal kereskedő.

Soha-soha békességgel
Krisztus-Úrban szövetkező.

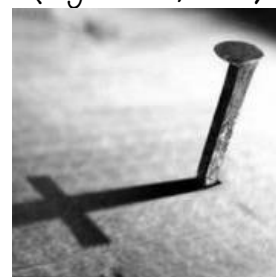
Te kerülsz föl? Bujdosom én.
Én vagyok fönt? Bujdosol Te.

Egynek közülünk az útja
mindég kivisz idegenbe.

Bizony, jól mondja a nóta,
hogy elmegyünk, el-elmegyünk,
messzi nagy útra megyünk.

Messzi nagy utak porából
bizony, köpönyeget veszünk.
S ebben a nagy köpönyegben,
sok-sok súlyos köpönyegben
bizony pajtás, mondom Néked:
rendre, rendre mind elveszünk.

(Bajorerdő, 1947)

Gyerekolvas

Jézus nagyon sok történetet mondott el az öt követő sokaságnak. Az egyik történet egy okos és egy bolond emberről szólt. Az okos ember úgy döntött, hogy épít egy házat. Tudta, hogy egy háznak jó alapra van szüksége, hogy biztosan álljon. Olyan mélyre ásott, amennyire csak tudott, hogy a háza alapja sziklára épüljön. Hosszú ideig tartott, amíg elkészült a házzal. Miután kész lett, volt egy nagy vihar. A vihar után árvíz jött. Az árvíz nekijűtközött a háznak, de mivel a tulajdonosa jó alapra épített, a ház nem dőlt össze. (Lukács 6,46–49)

IGAZ vagy HAMIS?

Az okos ember jó alapra építette a házat. _____

Az okos ember homokra építette a házat. _____

Az okos ember háza összedőlt, amikor jött az árvíz. _____

Volt egy bolond ember is, aki házat épített. Ez az ember nagyon gyorsan akart végezni. A házat a homokra építette, de a homok nem megfelelő alap ahhoz, hogy házat építsenek rá. Jött a vihar és az árvíz, és a víz nekijűtközött a háznak. A homok nem volt elég erős ahhoz, hogy megtartsa az épületet, így az összedőlt, és az embernek mindene odaveszett.

Mi történt a bolond ember által épített házzal, amikor jött a vihar?

Az egész ház ö _____ d _____.

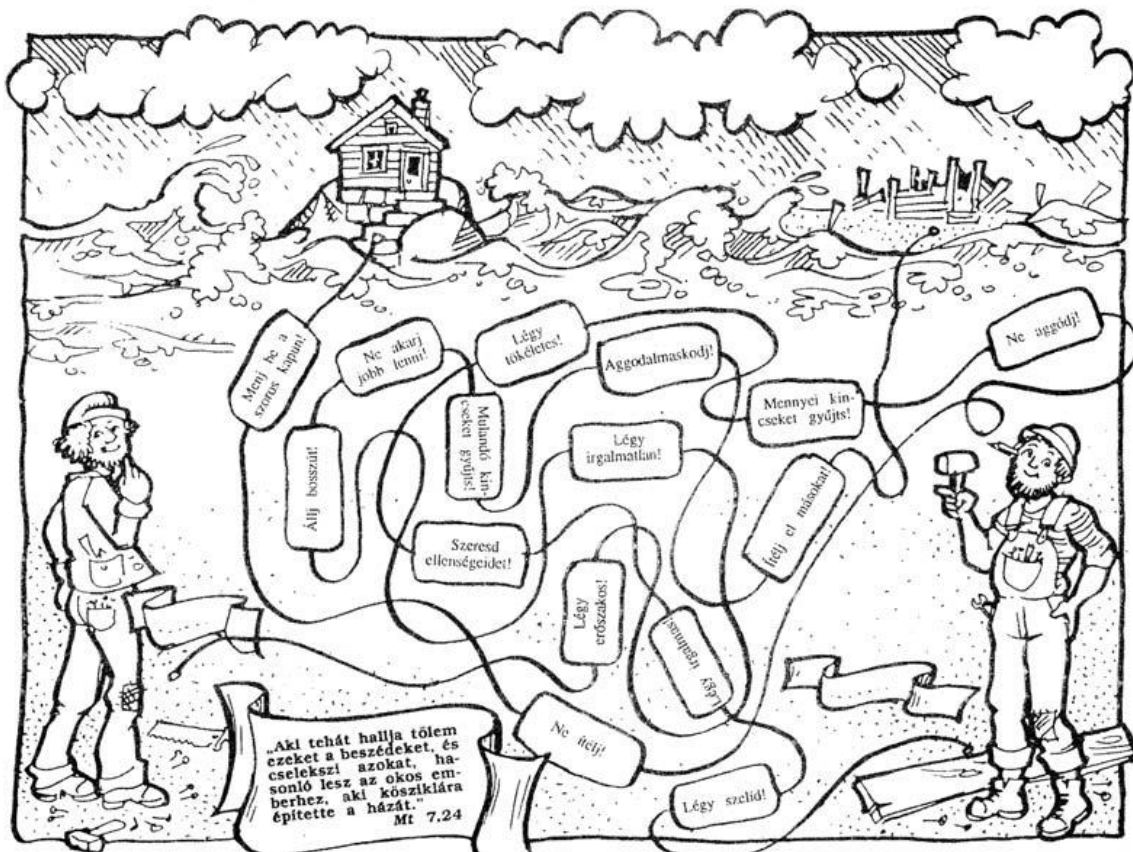
Jézus ezek után elmagyarázta az okos és a bolond házépítő történetét. Azt mondta, hogy amennyiben az okos emberhez akarunk hasonlítani, akkor figyelniünk kell Istenre és engedelmeskedniünk kell az Ő szavának. Ha nem ezt tesszük, akkor olyanok vagyunk, mint a bolond házépítő.

Egészítsd ki a mondatot!

Ha az okos emberre akarunk hasonlítani, akkor f _____ kell Istenre, és e _____ kell neki.

Kikre akarsz hasonlítani? A bolond házépítőre, aki nem figyel Istenre, vagy az okosra, aki figyel Istenre és engedelmeskedik neki? _____

Keresd meg az okos építő útját!

Napi üzenet

Ne szeressétek a világot (1Ján 2,15)

Amikor János azt kéri, hogy ne szeressük a világot, akkor nem a bűnös emberre gondol, hanem az ember bűnére. János magától Krisztustól hallotta: Isten úgy szerette a világot, hogy egyszülött fiát adta érte. Ebben az ígében „világ” alatt nem a bűneiben élő világot érti, hanem a bűnös embert, akiért magát a Golgotán áldozatul adta. Ne szeressétek a világot, de szeressétek az embert. A nagy vacsora példázatában a meghívott vendégek a világ szeretete miatt nem mentek el. Az egyik a vagyona miatt, a másik a munkája miatt, a harmadik a felesége miatt. A világ szeretete így Istentől is elszakaszt. A világ szeretetének a megtagadása Istennel kapcsol össze. Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, de lelkében kárt vall? *(Sarkadi Nagy Pál: A hitet megtartottam)*

A kételkedő ember, minden útjában állhatatlan ember (Jak 1,8)

A kételkedés megosztja az ember gondolatait és kívánságait. Istent olykor jónak látja, kívánsága teljesítőjének, máskor zúgolódik ellene, kételkedik benne. Imádkozik úgy, hogy azt hiszi, hogy úgyis hiába kér. A kételkedő ember szívében csak bizonytalanság van, meggyőződés, határozottság és cél nélkül. Egyik gondolata ütközik a másikkal, egyik kívánsága ellent mond a másikkal. Reménység és csüggedés váltogatják egymást szívében. A kételkedés nem természetes állapota az embernek, hanem az ember saját vétke, mert Isten akaratának nem vetette alá minden gondolatát és kívánságát, hanem a saját gondolatát szembeállította Isten gondolatával. A kételkedő ember Isten igazságát ismeri, de nem engedi az életét az általa kormányozni. *(Sarkadi Nagy Pál: A hitet megtartottam)*

Senki titeket meg ne csaljon üres beszédekkel. (Ef 5,6)

A perzsáknak az ókorban volt egy szabályuk: Nem volt szabad olyan dolgokról beszélni, amiket nem volt szabad megtenni. Ezzel kifejezték azt az igazságot, hogy nem lehet a bűnnel játszani. A bűnről való beszéd már könnyebbé teszi a bűn elkövetését. Voltak talán szavak, amelyekkel könnyen beszéltek a testi bűnökről. És annyi esetben a beszédet követte a tett. Jézus maga is tanít erről: „Minden hiábavaló beszédért, amit beszélnek az emberek, számot adnak majd az ítélet napján.” *(Mt 12,36)* Hajlandóak vagyunk arra, hogy szavainkat könnyelműen használjuk, a szavakban pedig élet van, mellyel hatunk egy másik életre. A szavakkal lehet gyógyítani és sebet ütni. Vannak áldott szavak, melyek végig kísérnek egy életen át. És vannak szavak, melyek miatt tönkre mehet egy ember élete. Ezért mondja Jézus, hogy az Isten nevét meg kell szentelni

által is, hogy szavainkat az Ő szolgálatába állítsuk. *(Sarkadi Nagy Pál: A nagy apostol)*

Uram, ments meg minket, elveszjünk. (Mt 8,25)

Egy átdolgozott nap után este Jézus azt kérte tanítványaitól, evezzenek át a Genezáreti-tó partjára. Ez a néhány évtized itt a földön olyan, mint egy átkelés. Elindulunk egy csónak formájú bölcsőben, s megérkezünk a túlsó partra, egy csónak formájú koporsóban. Közben pedig különböző viharok tesznek próbára bennünket. Mire kell ügyelnünk? Nem szabad elfelejtenünk, hogy van túlsó part. Erre sokan nem gondolnak. Pedig nem mindegy hol kötünk ki. Itt dől el, hogy az üdvösség vagy a kárhozat felé haladunk. Ez felelős gondolkodásra és hitre serkent. Tudnunk kell, hogy az elemek erősebbek, mint mi. Tudományunk és technikánk sem tud mindenre választ adni, minden helyzetben megtartani. Ez alázatra indítja az embert, nem vagyok mindenható. A menekülés feltétele, hogy ne Jézus nélkül hajókázzunk, ott legyünk mellette. Így is kerülhet viharba az életünk, hitünk, egészségünk, egzisztenciánk, házasságunk, de van kihez bizalommal kiáltani! Ő nem a viharoktól őriz meg, de minden viharban megtart. *(Cseri Kálmán: A kegyelem harmatja)*

Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok...és én megnyugvást adok nektek (Mt 11,28)

Pörgünk, mint a bűgőcsiga, azután felborulunk. Mert az is csak addig áll, míg pörög. Valóban ez jellemzi sokak életét: pörgés, kiborulás. Nagyon felgyorsult az életünk. Szorít a megélhetés, sodornak az események, csábítanak a lehetőségek, közben szétzilálódnak a kapcsolataink. Jézus nagyon sokat dolgozott. Előfordult, hogy enni sem volt ideje *(Mk 6,31)*. De amikor csak tehetette, visszavonult az Atyával való csendes beszélgetésre és elment a tanítványaival egy-egy napra, hogy csak a lelkükkel és egymással foglalkozzanak. Ebben a böjti időben ezt kellene megtanulnunk. Legyen minden nap egy kis idő, amikor nem mi tevékenykedünk, hanem Isten munkálkodik bennünk. Legyen minden héten egy nap, ami valóban az Úr napja! Engedjünk Jézus hívásának, aki ma is a megfáradtatokat hívja magához és megnyugvást, szó szerint: fellélegzést kínál nekünk. *(Cseri Kálmán: A kegyelem harmatja)*

Bizony, bizony, mondom néked: ha valaki nem születik újonnan, nem láthatja meg az Isten országát. (Jn 3,3)

Isten ellen lázadó természetünk annyira megromlott, hogy javíthatatlan. Sem nem értjük Istent, sem egyetérteni nem tudunk vele. Újra kell teremteni az embert. Isten az ő beszédével teremt. Akinek a szívébe behull Isten ígéje, abban egy új élet fogan meg. Újra

kapcsolatba kerül Istennel, aki az élet forrása, így isteni természet részesévé lesz (2Pt 1,4). Erre mindenkinek szüksége van, az úgynevezett jó embereknek is. Ez nem azonos az újrászületés, reinkarnáció elképzelésével. A Biblia azt tanítja, hogy csak egy életünk van, Isten nem sorozatos újrászületek, hanem egyszeri újjászületés által üdvözíti a hívőket. Mit tehetünk ezért? Hallgassuk az igét és keressük a Jézussal való kapcsolatot. *(Cseri Kálmán: A kegyelem harmatja)*

Ha valaki nem születik víztől és Lélektől, nem mehet be az Isten országába. (Jn 3,5)

Az újjászületésben megváltozik az ember helyzete: Isten ellenségéből Isten gyermeke lesz. És megváltoznak a képességei is: képes lesz Isten akarata szerint élni, mert Isten Lelke vezeti. „*Akiket pedig az Isten Lelke vezérel, azok Isten fiai.*” (Róm 8,14) A víz a megtisztulás eszköze. A víztől jelenti a bűnbánatot és bűnbocsánatot. A Lélektől pedig a feltétel nélküli engedelmisséget. Az újjászületett ember tudja, hogy miből és kihez tér meg. Aki egyiket sem tudja, annak még újjá kell születnie. Aki csak a bocsánatnak örül, de nem kezd el engedelmeskedni Istennek annak befejezetlen a megtérése. Az újjászületés és a megtérés egyetlen esemény két oldala. Mindkettő Isten munkája. *(Cseri Kálmán: A kegyelem harmatja)*

Péntek István presbíter

Tanuló református

„Ha valaki nem születik víztől és Lélektől, nem mehet be az Isten országába” – mondja Jézus, mi pedig Nikodémussal együtt kérdezhetjük: „*Hogyan történhet meg mindez?*” *Kapás Csilla* írása bepillantás a lelki újjászületés folyamatába, őszinte vallomás az egyházi szocializáció szépségeiről és nehézségeiről.

Nem vagyok még hívő. Megpróbálok leírni, hogy mi hibádzik. Nem fénylenek nekem a szavaid. Ha azt mondod, Isten szeret engem, akkor nem értem, kiről beszélsz, furcsán nézek rád. Ha azt mondod, Jézus hív, akkor a hüledezés jut eszembe. Jézusmária. Így, egyben. Ha azt mondod, nem félsz a haláltól, mert Odaát várnak, irigyellek, mert én félek, de nem értem, hol leszel majd. Amikor kérdezed, akarok-e járni hittanra, de nem teszed hozzá, hogy ott éneklünk és beszélgetünk, akkor nem értem, mi az. Ha azt mondod, gyülekezetbe jársz, azt a szót egy másik egyházhoz kötöm, arról nem a reformátusok jutnak eszembe. Ha azt mondod, keresztyén vagy, félni kezdek, hogy szerinted én nem akarok családot, talán szerinted nem is vagyok eléggé magyar.

Engem mindig tartásra, emberségre, hazaszeretetre neveltek, mégis közénk állnak a szavak. Püspök? Nagymamánál volt püspökkenyér. Szentelés? Szenteste nálunk is nagy szeretetben ünnepel a család. Székfoglaló? Volt óvodában az a játék, körbe kellett szaladni, mindig kiestem, mert udvariasan átadtam a helyem. Szóval... sokszor nem értelek, mert mi nem jártunk templomba. Ha megkérdezed a könyvtárban, hogy mit szeretnék, akkor pedig nem merem kérni a Bibliát, mert szégyellem, hogy még nem olvastam.

Így volt régen. Mi hoz változást?

Utazásaimon kérés nélkül is találok Bibliát a hotelszoba-fiókokban, angolul, németül silabizálom, bár néha akad magyar példány is. Máskor a jáki templomot nézzük osztálykiránduláson a gótikus elemek miatt, van szabadidő, jó a templomban hűsölni. Az a csodás nyugalom költözik belém, hogy én szeretem a templomokat. És tudod, mi tetszik benned, keresztyén ember? Hogy látom rajtad, amire vágytam.

Hogy tiszta szívből nevelsz. Nem sértegetsz vagy gúnyolódasz. Hogy látlak egy koncerten: átkarolod a férjed/feleséged, süt rólátok, hogy szeretitek egymást. Hogy gyerekek vannak körülöttem – és én is úgy oda vagyok a gyerekekért! Hogy tartásod van, nem részegedsz le és a jókedvemet látva nem szólsz le, hogy biztos drogoztam. Hogy nem csúfolsz hetekig Teréz anyának, ha pénzt utalok a bajbajutottnak. Hogy munkatársként megköszönöd a kritikát, elismered, hogy szörnyen viselkedtél és beleszöved a bocsánatkérésedbe, hogy kell az őszinteség, mert hívó vagy. Okos vagy, és nem „okosban” oldod meg a dolgokat. Szeretettel fordulsz felém, ha pökhendi vagyok. Hogy tanárként példát mutatsz és megbocsátod a megbocsáthatatlant... mert erősít a hit, mert te már tudod, mi a fontos.

Jövök már!

A vasútállomáson picit pénzért szembejön velem egy kis füzet egy lelkész gondolataival, és a vonatról már úgy szállok le, hogy hiszek! Úgyhogy bemegyek egy (nem református) templomba megkeresztelkedni. Pokollal fenyegeti a szeretteimet a pap, jöjjenek ők is, különben nagyon egyedül leszek nélkülük a mennyben. Kábán kísétálok. Megint eltelik pár év, akkor valaki meghív a református templomba. „Van kedved velem jönni?” Ezt végre értem! Semmi idegen szó. Valaki szívesen látna engem egy olyan helyen, ahová ő szívesen megy.

A lelkész(em) aznap arról beszél, hogy bűnösök vagyunk, semmit nem érdemlünk. Rosszul érzem magam ugyan, de többes számban beszél, tetszik az önkritikája, eljövök újra és újra, és keresztelkedem, confirmálok, itt házasodom. A köztes,

vagyakozó állapot után amatőr keresztyén lettem. Tanuló református, hiszen nem ide születtem, hibát hibára halmozok. Morcosak rám, mert húsvétra nyulas kifestőt viszek. Pusztát adtam templomban. Alulöltöztem. Rengeteg az íratlan szabály és a fránya szavak (prédikáció, presbiter), amelyek nekem néha még mindig nem úgy fénylenek, mint nektek. És igen, az én ismerőseim pont úgy hallgatják most minden szavam, ahogy én benneteket az elején. Értetlenül hátrálnak vagy megbotránkoznak. A hátam mögött összemósolyognak: „Kedves bolond.”

De itt vagyok.

És erre itt a bezárás, az online istentisztelet, úrvacsora itthon... ezt most együtt tanuljuk.

Milyen jó, hogy volt hozzám türelmetek.

reformatus.hu

Diakonisszák egyházunkban

Újszövetségi jelentése alapján a diakónia „Jézus Krisztus szeretetének követése”, a szegényeknek, nyomorgóknak és rászorulóknak nyújtott segítség és a róluk való gondoskodás által. *Ma diakónián egyházunkban szeretetszolgálatot értünk. Ez magába foglalja a testi-lelki elesetteket, rászorulókat segítségét.*

A diakónia végzője a diakónus. A görög fogalom – egyrészt jelenthet férfit, másrészt nőt: *Fébé* is diakónus (Róm 16,1). A *diakonissza* szó az egyházi latinból ered, és így terjedt el. A diakóniai szolgálat tulajdonképpen az eredeti szót még egyszer ismétli, hiszen a diakónia is szolgálat. Az eredeti görög kifejezések hétköznapi, nem vallásos kifejezések voltak. A fogalom keletkezését, használatát tekintve alakult, és fokozatosan rögzült az egyházi tevékenységek kifejezésére.

Hérodotosz óta használatos, s jelentése: *intéző*. Először szűkebb értelemben az asztal melletti tevékenységekre vonatkozott (felszolgál). Később már ide tartozott a „valakinek az eltartásáról való gondoskodás, bizonyos ügyek intézése.” Egyetlen vallásos értelme a szónak ebben az időben: az isteneknek való szolgálat. De az ilyen szolgálat is a szabad görög ember önkifejezése. Ugyanakkor ez mégis arra utal, hogy a diakónia nem teljesen a profán világ körébe tartozott.

Az egyház az asztal körüli szolgálatot, mint segítőtévénységet Jézus szolgálatában látja kiterjesztve a teljes emberi szükségleti szférára. Az Ószövetségben a Teremtés könyve Isten szeretetéről szól, arról a szövetségről, amelyben Isten szeretete ismerhető fel, s amelyben „Isten a kizsákmányolt, a rabszolga nép mellé szegődik. Ez az ószövetségi

diakónia szíve. Ebből következik, hogy hasonló szolgálatra hívja az Ő népet is.

Az Újszövetséget illetően két nagyon fontos jézusi gondolat álljon most előttünk: „*az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon*” (Mt 20,28), és „*Én olyan vagyok közöttetek, mint aki szolgál*” (Lk 22,27). A diakóniának a szolgálat tevékenységéhez kötése számos aspektussal megjelenik a Bibliában. A klasszikus definíciós megközelítés mellett, a fogalom tovább árnyalható. Így például *Martin Sauer* három jelentős sajátosságát emel ki.

Sauer, akit németországi szervezett diakónia atyjaként ismerhetünk, *Johann Hinrich Wichern* megfogalmazására hivatkozik: 1. A diakónia – személyes, direkt, embertől emberig történő segítségnyújtás, cselekvésben (gyakorlatban) megnyilvánuló hit. 2. A gyülekezet segítségnyújtása: szegények, betegek, testi, értelmi, lelki fogyatékosok, idegenek, a társadalom peremén élők számára, részben a gyülekezeti tagok körében, részben a gyülekezet körüli mikrotársadalom tagjai között. 3. Szervezeti formája strukturált és szakszerű diakóniai szolgáltatás (főállásúak, önkéntesek) a rászorulókat részére.

A fentiek alapján a diakónia lényege: hitből, Jézus váltságáhalála iránti hálából végzett szakmai tartalmú szolgálat. Olyan küldetés, amelynek gyakorlása révén mind a szükséglet szenvedő, mind a diakóniát gyakorló gyülekezeti tag megtapasztalhatja Isten mérhetetlen jóságát, szeretetét. Istenre tekintve, a Szentlelket segítségül hívva, sőt a Szentlelket befogadva cselekedjük az igéből következő parancsolatot: enyhíteni a testvérek testi / lelki szükségén, szenvedésén. Az evangélium alapvető üzenete, hogy mindkettőnek jelen kell lennie a szükséglet szenvedő lelki békéje, kiteljesedése érdekében. E rövid, és nagyon gyakorlatias definíció mögött a szó jelentésének, tartalmának, az adott kor egyháztörténelmi, bibliaértelmezési kérdéseinek évszázados tanulsága áll. Ebben a megközelítésben a diakónia és a szeretetszolgálat fogalma szinonimaként használható.

Ez az egyedi keresztyén szóhasználat korunkban leginkább csak az egyházi / gyülekezeti szóhasználatban szerepel. A diakónia, diakónus szavakat egy belső egyházi kör emlegeti, és maga a szó egészen új a nem egyházi emberek számára. A magyar alakváltozatok közül talán a *diakonissza* szó a legelterjedtebb, ami jelzi, hogy a háború előtt segítő és lelki munkát végző nők áldozatos tevékenysége mélyen beivódott a magyar köztudatba.

Ugyanakkor a diakonisszák alkotta női csoportot igen sok kritika is érte. A diakonissza alakjának értelmezésekor megjelent az ún. „ellen”-nőszerepként való értelmezés is, hiszen olyan női

mintát jelenített meg, amelyet sokan idegennek ítélték a református egyháztól. Egy olyan egyházban, ahol a lelkészek számára nincs cölibátus, sőt elvárásként van jelen, hogy a családi életben is betöltsék hivatásukat, számos bíráló érte ezt a fajta, egyedülálló női életformát. Nemcsak a családi élet felől nézve fogalmazódtak meg ellenérveket, hanem a függetlenséget óhajtók vagy elfogadók oldaláról is támadások érték az anyaházi diakonisszaintézményt, mivel ebben a diakonisszák erősen patriarchális függésben éltek, előljáróiknak a legteljesebb engedelmséggel tartoztak. A diakonissza alakja tehát sem a hagyományos női hivatásnak, sem a már bizonyos helyzetekben elfogadott, önmagát eltartó és tehetségét kibontakoztató nő ideáljának nem felelt meg. Akik védtek a református diakonisszaintézményt, és elismerték létjogosultságát, úgy érveltek, hogy az egyedülálló keresztyén nő számára csak (és kizárólag) ez kínálja fel a női mivoltának is megfelelő tartalmas élet lehetőségét. Az anyaházban ugyanis közösségben élhet, egy férfi irányítása alatt, akár egy családban. Úgy vélték, hogy a diakonisszák munkája ráadásul éppen azokat a női nemre jellemző sajátosságokat, tulajdonságokat igényli, amelyek a nő családban betöltött szerepéhez is szükségesek.

A világi női emancipációval párhuzamosan az egyházi élet az önmegvalósítás és függetlenség kivívásának sajátos lehetőségeit kínálta fel a nők számára. A két világháború közötti időszakra az egyházi életben megszokott, sőt elvárt lett a női munka, akár professzionális, akár önkéntes formában. A társadalmi problémák megoldásában, a társadalom vallásos megújulásában fontos szerepet szántak a nőknek.

Az anyaházi diakónia a Magyar Református Egyházban

A magyar anyaházi diakónia munkája a *Filadelfia Diakonissza Szövetség* megalakulásával 1903. május 21-én indult el a *Biberaner (Bodoky Richárd és Vischer Márta)* házaspár lakásán és egészen a 20. század közepéig, a diakonissza intézetek 1951-ben elhatározott felszámolásáig állt fenn. Ugyanakkor a volt diakonisszák áldozatos szolgálata következtében még a század második felében is érezhető volt örökségük hatása.

Református anyaházak:

- 1904. február 15. *Budapesten a Lorántffy Zsuzsanna Egyesület* diakonisszáképző
- 1914. július 1. a *tiszántúli egyházkerület Diakonisszaintézete Debrecenben*
- 1919. június 12. *Az Erdélyi Református Egyházkerület Diakonisszaintézete Kolozsvárt*

- 1928-ban létesül az *Órszentmiklósi Szeretetház*, ahol később, a *Nebézy Károly* által Felvidéken alapított Diakonisszaintézet tagjai nyertek elhelyezést.

- 1940-ben a *nyíregyházi Diakonissza Testvérház*.

Dr. Szabó Aladár (1862–1944) a Filadelfia Diakonissza Egylet elnöke, akit a *belmisszió atyjaként* emlegetnek így ír 1908-ban a Filadelfia Híradójában: „...*törekedjünk arra, hogy az égi tűz tovább terjedjen, s mindenféle felkeltse az érdeklődést. Különösen az alázatosság és szolgálat lelkének kellene ismét tovább terjednie, hogy az emberek, ha nem is diakonisszák, mégis az Úrnak szolgálóivá és szolgálóivá lennének. Hadd hassa át a mi magyar társadalmunkat olyan szellem, hogy ne azt kérdeznék az emberek: -mit vehetek el másától, hanem, hogy -mit tehetek én másért?*”

Hogyan lehetett az I. világháború előtt, alatt, a két világháború között, a kommün idején, a gazdasági válságban, a II. világháború előtt és alatt, az anyagilag mindig nehézségekkel küzdő Református Egyházban talpon maradniuk?

A vezetőség és a diakonisszák munkájukkal (és anyagi lehetőségeivel), kellett megteremtsék azokat az anyagi feltételeket, amelyekkel a folyamatos építkezést sok nehézség árán és csak fokozatosan, de megvalósíthatták.

Életvitelükkel kellett kiérdemelniük az adakozók bizalmát, akiknek megnyeréséért belföldön és külföldön egyaránt sokat kellett dolgozniuk.

Gazdálkodásukról, adományaik felhasználásáról saját sajtójukban, előadási körútjaikon mindenkor pontosan elszámoltak, az adományozókat és az egyház népét mindig tájékoztatták a haladásról és a nehézségekről egyaránt.

A diakonisszákat és segítőiket a várható feladatokra elméletileg és gyakorlatilag is nagyon komolyan fel kellett készíteni. Az oktatásnak nem csak a betegápolásra és lelkigondozásra, de az irodavezetési ismeretekre, az intézményi háztartásvezetés fortélyaira is ki kellett terjednie. Ehhez biztosítani kellett a gyakorló és egyben szolgálati terepeket: *Bethesda* kórházat, az árvaházakat, csecsemőotthonokat, iskolákat, stb. Biztosítani kellett az állandó továbbképzést és egyben az anyaház biztonságos hátterét. Csak így vált lehetővé, hogy a szükség által felvetett funkciókra alkalmasakká válhattak:

- *betegápolásra kórházban vagy háznál,*
- *szellemi fogyatékosok gondozására,*
- *csecsemők és árvák nevelésére,*
- *tanyasi szórvány munkára és szegénygondozásra,*
- *gyülekezeti munkára és városmissziói tevékenységre,*
- *iskolai oktatásra, ifjúsági munkára, kollégiumi nevelői munkára,*
- *intézményvezetésre,*
- *üldözöttek bújtatására.*

A magyar diakonissza testvérközösség-építés alapelveül a német minta szolgált: a *kaiserswerthi alapítétel* (Friedner, 1836) az volt, hogy „*a testvér gyermeke az anyaháznak, mégpedig az odatartozás és függés családi értelmében.*” A diakonisszák céljai tehát az anyaházi létformában megélt testvérközösségben értelmezhetők. Vagyis „*...hogyan nyújtson azoknak a nőknek, akik mint diakonisszák óhajtanak Krisztusnak szolgálni, ezért elhagyják a szülői házat és szeretteiket.*” (Biberauer)

A szülőket az intézet lelkésze és felesége helyettesíti. Ők gondoskodnak a testvérek neveltetéséről testi, lelki és szellemi értelemben egyaránt. Az elméleti és gyakorlati kiképzés mellett arra is törekedtek, hogy *szilárd jellemekké formálódjanak.*

Az anyaház az a református keresztyén életközösség, amelyet a diakonisszák a vezetőség tagjaival együtt alkotnak. Ez a közösség áll: az imádkozó élettel gyakorolt és bizonyosságtételekkel megpecsételt közös hitből, egymás terhének hordozásából, egymás segítségéből és fegyelmzéséből, az Isten országa építésére vállalt közös és szervezett munkából. Az anyaház a diakonisszákat egész életükön át, mint egy tápláló anya, élelemmel, ruhával és zsebpénzzel látja el. A beteg diakonisszákat gyógyítja, a fáradtat pihenésre küldi, a megerőltenedettet gyámolítja, a halottat eltemeti.

Az 1941-es diakonissza-szabályrendelet szerint: „*A diakónia pedig nem más, mint azok a jó cselekedetek, melyek igaz hitből, Isten törvénye szerint, az Ő dicsőségére történnek.*” (Biberauer Richárd).

A testvérek nemcsak betegápolással foglalkoztak, de a Filadelfia, és a többi anyaház is kórházak mellett működött, azzal különböző jellegű jogi státusban, de nagyon szoros szimbiózisban. A Bethesda és a Filadelfia kapcsolata az idők viharai során különbözőképpen alakult: Volt idő, hogy a gyülekezet kórházában ápolók voltak az önálló anyaházban élő diakonisszák, majd az anyaház lett a kórház tulajdonosa, az 1919-es kommün idején államosították a kórházat, később mindkét intézmény egyházkerületi felügyelet alá került. Bármilyen is volt a jogi kapcsolat, a kórház mindvégig a szeretetszolgálati munka elsődleges terepe maradt, vagyis az anyaház az előbb részletezett céljait elsősorban a kórház betegeknek ellátása során valósította meg.

A diakonissza életforma nem volt könnyű. A kaiserswerthi példát elemezve Bodoky azt írja, hogy „*a családi közvetlen kapcsolat és melegség és a katonai függés, vagyis a hit vakmerőségével vállalt engedelmes áldozatkészség összhangjával és mértékével arányosak az eredmények. Akár az egyik, akár a másik, vagy mind a kettő meggyengülésével csökken az útütoerő és jelentéktelenedik a szolgálat evangéliumi értéke.*”

A diakonissza élet legfőbb és alapvető feltétele az *elhivatottság*. Az anyaház gondosan vizsgálta a szolgálatra jelentkezők személyiségét, motivációját. A felvételi tájékoztató leírása szerint: „*A diakonissza élet legfőbb és alapvető feltétele az elhivatottság, ezt pedig csak az nyerheti meg, aki ismeri és szereti Bibliáját, s nemcsak hisz az érettség megfeszített és feltámasztott Jézus Krisztusban, hanem életét alázatos lélekkel, Őt követve, az Isten engedelmes szolgálatába is akarja állítani.*”

Ki lehetett diakonissza? A zsinati szabályrendelet szerint: „*Diakonissza a MRE-ban az a református nő, hajadon, vagy özvegy, aki Jézus Krisztus megváltó erejét személyesen megtapasztalván, hálából egész életét az Ő Urának és megváltójának hivatásszerű szolgálatra szenteli, és aki a MRE hatósága alatt álló valamelyik diakonissza anyaháznak tagja. A diakonissza intézetbe felvenni olyan református hajadont vagy gyermektelen özvegycet lehet, aki 18. életévét betöltötte, de 30 évesnél még nem idősebb, testben, lélekben ép és egészséges, kifogástalan erkölcsi életű és megfelelő előképzettséggel rendelkezik. Az előképzetség legalsóbb foka a középiskola, vagy a polgári iskola IV. osztályának eredményes elvégzése. Egyenlő feltételek mellett a magasabb képzettségű jelentkezőt kell előnyben részesíteni. Különösen méltánylást érdemlő esetekben az igazgatótanács megengedheti a 30 évesnél idősebb jelentkező felvételét és felmentést adhat a megszüntetett iskolai képzettség igazolása alól. A diakonisszaélet legfőbb és alapvető feltétele az elhivatottság. Ennek nyilvánvaló jezeit maga Isten mutatja meg. Hiánya vagy megszűnése a diakonissza szolgálatot lebetetlenné teszi.*”

Az, aki a felvételi feltételeknek megfelelt és felvételre az anyaházba, először egy évig, mint *testvérjelölt* teljesített szolgálatot. A testvérjelöltek nem viselnek egyenruhát, hanem egyszerű, sötétszínű ruhában jártak. A jelöltév alkalmat adott úgy az anyaház vezetőségének, mint az illető testvérjelöltnek arra, hogy meglássa: alkalmas-e az illető a diakonisszaszolgálatra. A diakonisszaház tagjainak sorába csak a diakonisszák tartoztak. A jelöltek először *kezdő*, majd *segítő testvérek* lettek, s miután segítő testvérek voltak, rendszerint kb. tíz év után történt meg a felavatásuk. Amennyiben a szigorú felvételi feltételeknek megfelelték a jelentkezők, próbaidőre felvették őket a testvérjelöltek közé. Ha a jelölt a próbaidő leteltével „külső és belső elhivatásának bizonyosságát” adta, felvételt nyert a testvérek sorába.

Gyülekezeti istentisztelet keretében történt meg a felszentelés a következő módon: a felszentelendő bemutatása, majd a fogadalom letétele, mely így hangzott: „*Hiszem és vallom, hogy testestől és lelkestől életemben és halálomban nem a magamé, hanem az én megváltó Urának, a Jézus Krisztusnak tulajdona vagyok. Kijelentem, hogy iránta való háládatosságból szántam el magamat arra, hogy mint magyar református diakonisszatestvér bizonyosságtétellel és szeretetmunkával az Ő dicsőségét szolgáljam.*”

Bízom abban, hogy Isten, aki elhívott, Szentlelkével megerősít és az én erőtelenségemben az Ő ereje végeztetik el. Elég nékem az Ő kegyelme. Azért az én Uram és királyom, a Jézus Krisztus jelenlétében és az Ő gyülekezete előtt ünnepélyesen ígérem és fogadom, hogy mint diakonisszatestvér Istentől rendelt előjáróimnak engedelmeskedem, a szolgálatban meg nem restülök. A magyar református egyházhoz, annak kerületéhez és aanyaházhoz hű maradok.”

Az anyaház vezetője az igazgató-lelkész, mellette (mint anya) működött a vezetőtestvér, akit az idősebb, szolgálatban érdemes diakonisszatestvérek közül választottak. Ezt a tisztet Kaiserwerthben is, Magyarországon is először a lelkész felesége töltötte be. Mellettük a segítő és felszentelt testvérekből álló testvértanács mondott véleményt az anyaház belső életére vonatkozó ügyekben.

Az anyaház hit – élet - munkaközösség, nem öncélú, hanem a női munkát biztosítja az egyház számára. Ez a forma „csak az egyéni önállóságnak az engedelmisség alapján álló önkéntes korlátozásán épülhet fel.” (Biberauer)

A diakonisszaképzés kettős célnak felelt meg, egyrészt missziós munkára másrészt valamilyen szakképzettségre irányult. Az anyaház tanító-nevelő, gyülekezeti munkát végző és betegápoló diakonisszákat képzett. A bibliismeret, gyakorlati bibliamagyarázat, egyháztörténet, dogmatika, egyházi ének, gyülekezeti és missziói munka gyakorlati ismeretei képezték a tanfolyam egyik részét. Ez kiegészült, némi gazdasági, társadalmi, pszichológiai és pedagógiai ismeretekkel. A szaktanfolyamok – főként a betegápolásban – korszerű képzést jelentettek a diakonisszák számára.

A Filadelfia a kórházon kívül iskolát, csecsemő- és gyermekotthont, árvaházat tartott fenn. A diakonisszák különféle missziói munkában vettek részt, egy részük gyülekezetekbe került ki, illetve különböző szeretetintézményekbe hívták őket. Emellett vasárnapi iskolát vezettek, felnőttek számára bibliaórákat, vallásos összejöveteleket, a leányoknak varróórákat tartottak.

A kórházról is úgy vélekedtek, hogy az nemcsak a gyógyítás, hanem egyben a nevelés helyszínét is jelentette: „...iskola azoknak a betegeknek, akik rászorulnak a tisztaság, az egészséges táplálkozás, a friss levegő jelentőségének megismerésére. Itt tapasztalja meg sok édesanya az újszülöttekkel való bánásmódot, azok helyes testi gondozását.”

A diakonisszák száma a Filadelfiában: 1905-ben tizenkettő, 1930-ban ötvenhat, a következő évben már hatvankilenc, 1938-ban pedig kilencvennyolc volt. 1934-ben a három anyaházban 198 diakonissza (a Filadelfiában 89, a Lorántffyban 42, a Tiszántúliban 67) és 55 jelölt működött.

Az egyenruha a diakonisszák testvéri közösséget volt hivatott kifejezni, minden nap az intézeten belül is és kívül is viselniük kellett, más ruhával nem cserélhették föl. „...testvérek ruházatában főkéllék az egyszerűség, a tartósság és minden feleslegestől vagy haszontalantól való tartózkodás. Óvakodni kell azért mindennemű ékszerviseléstől és hozzájuk nem illő hiúságtól. Aranyból vagy ezüstből csak órájuk lehet, a pontos idő tudása és megtartása végett.”

„A diakonissza egyenruha a szolgálat jelvénye és eszköze. Mint jelvény nyílt színvallás és bizonyágtétel arról, hogy a testvér Isten erejében bízva, minden következményével vállalni kívánja a szolgálatot.” Kijelölés a kásértésekkel szemben, kifejezésre juttatja a testvéri kapcsolatot, amely az anyaház tagjait egymáshoz fűzi, kiegyenlíti a különbözőségeket. Viselése a diakonissza joga és kötelessége. Pontos előírás szerint készítették az egyenruhát. Szabása, színe, anyaga az anyaházakat megkülönböztette egymástól.” (Bodoky)

A Bethesda a kommunista diktatúra alatt bekövetkező államosításáig diakonissza kórház volt. A protestáns nyugat-európai, elsősorban német mintára szervezett Filadelfia Diakonissza Egylet szeretetszolgálati tevékenységet végző, elsősorban betegápoló diakonisszái testvérközösségben élve töltötték be hivatásukat. A kórház 1953-as államosítása után a diakonissza testvérek közül még néhányan átmeneti ideig az *Apáthy István*ról elnevezett gyermekkórházban dolgoztak, de a feloszlásakor csaknem száz tagot számláló testvérközösségből ma már alig él valaki. Közülük többen éltek a Bethesda szomszédjában működő *Albert Schweitzer Szeretetotthon*ban, mely a Filadelfia egykori anyaházának kertjében épült az 1970-es években.

Felhasznált irodalom: Sára Szabó Katalin: A református nő a 19. század végétől az 1930-as évekig – a belmissziói mozgalom hatása a nők egyházi működésére, Budapest, 2010; Nagy István: Diakónika, Nagykovács, 2011; Fruttus Levente: Diakónia és/vagy szociális munka?, Embertárs 2013/2.sz.

dr. Koncz-Vágási Katalin

„Mindenki úgy adjon, ahogyan előre eldöntötte szívében, ne kedvetlenül vagy kényszerűségből, mert a jókedvű adakozót szereti az Isten.”
(2Korinthus 9,7)

Kedves Testvéreink!

Az anyagyülekezetek önfenntartóak, sem az államtól sem a közegyháztól nem kapnak pénzt a működésükhöz. Az **egyházfenntartói járulék** befizetésével, személyes adományozással vagy átutalással, illetve a templomi perselyes adakozással járulhatunk hozzá gyülekezetünk fenntartásához.

Presbitériumunk az évi egyházfenntartás összegét *havi 1000 Ft-ban*, éves szinten *12.000 Ft* összegben határozta meg. Ez *az összeg: ajánlás*, hiszen mindenkinek lehetősége és szíve szerint kell eldöntenie, mennyit áldoz gyülekezete működésére.

Sarkad-Belvárosi Református Egyházközség számlaszáma:

**UniCredit Bank Zrt.
10918001-00000056-54060000**

Ünnepi receptajánló: Kálvinista mennysország

Hozzávalók:

Tészta:

50 dkg liszt
3 egész tojás
fél kk só
1 pohár víz

Töltelék:

1 kg túró
20 dkg kristálycukor
5 dkg mazsola
vanília
reszelt citromhéj
1 egész tojás
csipetnyi só

Az összeállításához:

3 dl zsíros tejföl
2 ek cukor
2 dl olvasztott mangalicaszír

Elkészítés:

A tésztához a lisztet összegyűrjük a tojásokkal, a sóval és annyi vízzel, hogy rugalmas, kicsit lágyabb állagú tésztát kapjunk, mint amikor friss tésztát készítünk valamely ételhez. Ha jól kidolgoztuk a tésztát, akkor öt egyenlő részre osztjuk, gombóccá formáljuk mindegyik adagot, majd fagyasztózacskóba tesszük, és szobahőmérsékleten hagyjuk legalább egy órát pihenni. Közben a tésztánk visszalágyul kissé, és könnyebben, szebben tudjuk majd nyújtani.

Közben elkészítjük a töltelékét. A túrót elkeverjük a cukorral, a tojással és a mazsolával, majd ízesítjük egy csipet sóval, vaníliával és citromhéjjal. Természetesen, aki nem szereti a mazsolát, az elhagyhatja. A töltelék édességét pedig érdemes az ízlésünkhöz illően kikísérletezni.

Ha a tésztánk megpihent, adagonként téglalap alakúra nyújtjuk. Ezután kisebb téglalapokra szabdaljuk, majd adagonként forró, sós vízben nagyon rövid ideig főzzük. A forró vízből kivéve azonnal jéghideg vízbe tesszük a tésztákat, hogy lehűljenek. Az első adag tésztát kizsírozott tepsibe rakjuk úgy, hogy teljesen betérítse a tepsí alját. Ezután ráhalmozzuk a töltelék negyedét. Meglocsoljuk édes tejföllel és olvasztott zsírral. Ezt a műveletet összesen négyszer ismételjük, majd tésztával zárjuk a rétegeket. A sütemény tetejét is meglocsoljuk bőven tejföllel. Forró sütőben, 220 fokon kb. fél óráig sütjük. Langyosan tálaljuk.

Borbás Marcsi receptje

Kérjük, támogassa adója másik 1%-val a Sarkad-Belvárosi Református Egyházközség alapítványát

Egyetértés Alapítvány

**Adószáma:
18371691-1-04**

Felajánlásait köszönjük!

„Közeledtek az Istenhez és Ő közeledni fog hozzátok.” (Zakab 4,8)

Imádságos felelősséggel tartozunk egymásért

A vírushelyzet alakulására, a kormányzati intézkedésekre és az egymás iránti felelősségre tekintettel egyházunk alkotmánya 173. § (1). felhatalmazása alapján a következő Elnökségi Tanácsi határozatot hozzuk.

Fájdalommal kellett meghoznunk azt a döntést, hogy továbbra is szüneteljen minden személyes jelenléttel járó gyülekezeti alkalom és összejövetel, hiszen református keresztyén hitünk lényegéhez tartozik a közösség személyes megélése. Ezt a személyes találkozást is ellehetetlenítette a vírus, és életveszély forrásává tette. Ennek a terhét kell most elhordoznunk. A halálon is győztes Jézus Krisztushoz fohászkodunk énekünk szavával: *Védelmized a te kicsiny bárkádát! Benned bízuk a te küzdő egyházad; Te szent véred érte kiontottad: Elmerülni ne hagyj, ha megváltottad!* (RÉ 381:6)

Gyülekezeteinket arra kérjük, hogy lehetőségeikhez mérten a húsvéti ünnepek istentiszteleteit digitális eszközök segítségével tartsák meg.

Szeretettel felhívjuk gyülekezeti tagjaink figyelmét televíziós istentiszteleti közvetítéseinkre. *Nagypénteken a Duna Televízió 10 órától követhetik a Debrecen-Nagytemplomi Református Gyülekezet istentiszteletét.* A feltámadás ünnepén, *húsvétvasárnap pedig 9 órától a Duna World csatornán kapcsolódhatnak be úrvacsorás református istentisztelet közvetítésébe.*

A nyitás lehetséges időpontjáról a járványhelyzet alakulását és a kormányzati intézkedéseket figyelembe véve fogunk majd döntést hozni.

Az imádság erejével állunk mindazok mellett, akiket súlyosan érint a járványhelyzet!

A mielőbbi viszontlátás reményében, Istenünk békét hozó szavainak erejével felvértezve hoztuk meg határozatunkat: *Ne félj, mert én veled vagyok!* (Ézsaiás 43,5)

2021. március 26.

Egyházkerületeink elnöksége

HÚSVÉT 2021 ONLINE ÉS TELEVÍZIÓS ISTENTISZTELETEK

Nagycsütörtök
2021. április 1. du. 5 óra

Nagypéntek
de. 10 órától
a Debreceni Református
Nagytemplomból
Közvetíti: a Duna Televízió

Passió
2021. április 2. du. 5 óra

Húsvétvasárnap:
Úrvacsorás istentisztelet
Közvetíti: a Duna World
de. 9 órától

Húsvét 1. és 2. nap:
Ünnepi istentiszteletek
de. 10 órától

[www.facebook.com/Sarkad-Belvárosi-Református-Egyházközség](https://www.facebook.com/Sarkad-Belvarosi-Reformatus-Egyhazkozseg)